

**ČÁST IV.
MINIMÁLNÍ VÝSTUPY**

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A STŘEDNÍ ŠKOLA
POMNĚNKA O.P.S.**

Školní vzdělávací program základní školy

**Škola jako
celoživotní dílna**

Název vzdělávacího programu: Škola jako celoživotní dílna

Sídlo: Šumavská 13, 787 01 Šumperk

Kontakt: telefon/fax: 583 213 910
e-mail: n-vykydalova@seznam.cz,
trundovasarka@seznam.cz
<http://www.pomnenka.net>

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků
zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu
pro základní vzdělávání**

Škola jako celoživotní dílna – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Platnost: od 01.09.2021

Předkladatel: Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s.
Šumavská 13, 787 01 Šumperk
IČO: 25828274, tel.: 583 213 910

Jméno ředitele: Ing. Mgr. Nataša Strakošová Vykydalová

Jméno zástupce ředitele: Mgr. Šárka Trundová

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s.
Platnost od 1.9.2021
Projednáno na školské radě dne 26. 8. 2021
Podpis ředitele školy:

Název a sídlo školy:

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s.

Šumavská 13

787 01 Šumperk

Název a sídlo zřizovatele:

Ing., Mgr. Nataša Strakošová Vykydalová, Osvobození 159, 789 69 Postřelmov

právní forma: obecně prospěšná společnost

se sídlem: Šumavská 13, 787 01 Šumperk

Jméno, příjmení a bydliště ředitelky školy:

Ing., Mgr. Nataša Strakošová Vykydalová, Osvobození 159, 789 69 Postřelmov

Jméno, příjmení a bydliště zástupce ředitele:

Mgr. Šárka Trundová, Kosmonautů 1, 787 01 Šumperk

IČO:

25 82 82 74

Bankovní spojení:

Komerční banka Šumperk, č.ú. 5794170257/0100

Správní rada:

člen správní rady: Mgr. Jitka Čulíková

člen správní rady: Vlasta Pavelková

člen správní rady: Šimon Vykydal

Dozorčí rada:

člen dozorčí rady: MUDr. Zdeňka Šemberová

člen dozorčí rady: Ing. Miroslav Podhajský

člen dozorčí rady: Ing. Taťána Kulhavá

Školská rada:

člen školské rady: Mgr. Šárka Trundová

člen školské rady: Mgr. Jitka Čulíková

člen školské rady: Vlasta Pavelková

Kurikulum školy:

části celku vytvářející úspěšnou školu:

Management školy

Klima školy

Zdroje

Kurikulum školy

Výsledky školy

Formální kurikulum

Je vlastní vzdělávací program školy.

Neformální kurikulum

Jsou rozšiřující aktivity školy, soutěže, exkurze, sportovní aktivity, společenské aktivity

Skryté kurikulum

Tvoří klima školy, vztahy mezi učiteli a žáky, postavení a vztahy školy ve vzdělávací soustavě, síť vztahů s dalšími partnery školy, složení učitelského sboru.

Rodinné kurikulum

Představuje to, co se děje v rodinném zázemí žáka a ovlivňuje vztah žáka ke vzdělávání. Jde především o komunikaci s rodiči, v případě žáků se zdravotním postižením o důvěru, vyjasnění a správné formulace cílů vzdělávacího programu, významu školních aktivit, zapojení se do dění školy.

1. Charakteristika školy

1.1 Činnost zařízení

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s. je školou samostatně zřízenou pro žáky s mentálním postižením, kombinovaným postižením a pro žáky s poruchou autistického spektra. ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s. je škola rodinného typu, kapacita školy je 47 žáků. Ve třídách je vzděláváno 5 – 6 žáků. Vyučování probíhá podle ŠVP.

Základem je individuální přístup vyučujících k jednotlivým žákům. S výukou a sebeobslužnými činnostmi při výuce pomáhají asistenti pedagoga. Ve výuce uplatňujeme speciálně pedagogické postupy, které jsou v souladu s individuálními potřebami žáků.

Hlavním smyslem činnosti pedagogů školy je vychovat z žáků samostatné, soběstačné a zdravě sebevědomé osobnosti, které jsou schopny se vyrovnat a zvládnout sociální situace, běžný život.

Poskytujeme žákům dostatek učebních materiálů, starším žákům umožňujeme přístup k informacím i z jiných zdrojů, učíme je informace vyhledávat v knihovně, na internetu, v časopisech, médiích. Při vyučování ověřujeme, zda žáci porozuměli probírané látce, myšlenkám, souvislostem, volíme vhodné metody práce, používáme strukturované učení. U žáků s více vadami přistupujeme ke vzdělávání komplexně. Snažíme se o vyváženost školních aktivit a nepřetěžování. Důraz je kladen na rehabilitační a logopedická cvičení, hudební a relaxační aktivity, sebeobslužné dovednosti a návyky.

Vyrábíme vlastní učební pomůcky, modely pro názorné přiblížení učební látky. Ve výuce využíváme mezipředmětové vazby.

Škola je charakteristická svou atmosférou, týmovou spoluprací, vzájemnou důvěrou mezi pracovníky, žáky a rodiči. Školní klima ovlivňuje chování žáků, podněcuje je k otevřenosti, k uvolněnému chování, k větší sebedůvěře, což je velká podpora k jejich výkonům v průběhu školního učení a ovlivňuje to kladně jejich školní výsledky.

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s. sdružuje základní školu, základní školu speciální, praktickou školu jednoletou, školní družinu a školní jídelnu.

Základní škola je plně organizovaná s 1. - 9. postupným ročníkem, na obou stupních probíhá výuka dvou a více ročníků v jedné třídě.

Stupeň základní vzdělání žák získá úspěšným ukončením základního vzdělávání podle ŠVP v základní škole, případně ukončením kurzu pro získání základního vzdělání.

Součásti školy:

Základní škola	IZO	110 008 626
Praktická škola jednoletá	IZO	110 550 064
Školní družina	IZO	110 008 634

1.2 Poloha školy

Škola se nachází nedaleko od centra města, má dobré dopravní spojení. Kolem budov školy, které jsou majetkem Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, se rozprostírá zahrada o celkové výměře přibližně 6 000 m². Obě budovy školy jsou bezbariérové.

1.3 Prostorové vybavení školy

V areálu školy se nachází hlavní budova, vedlejší budova a zahrada. V hlavní budově je 8 tříd, počítačová učebna s interaktivní tabulí, stimulační místnost, logopedie, rehabilitace s masážní vanou, individuální učebna, sborovna a školní jídelna.

Ve vedlejší budově je umístěna školní družina, školní kuchyň, cvičná kuchyňka, školní dílna, keramická dílna s vypalovací pecí a tělocvična.

V areálu zahrady je travnaté hřiště, malé asfaltové hřiště, 2 venkovní učebny, lavičky, houpáčky, průlezky a záhony na pěstitelskou činnost.

1.4 Materiální a technické vybavení školy

Škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními i kompenzačními pomůckami (zvedáky, vertikalizační stojany, vozíky...) Pro imobilní žáky slouží specializované polohovací lavice. Součástí každé třídy je relaxační koutek. Pro výuku je využívána počítačová učebna, vybavená počítači a interaktivní tabulí. K výuce je možnost využívat i vzdělávací filmy na DVD. Součástí školy je stimulační místnost, která slouží ke stimulaci smyslů, výuce a relaxaci žáků.

Škola je spádová pro celý region města Šumperka. Pro žáky je zajištěn svoz dvěma osmimístnými automobily.

1.5 Charakteristika žáků

Zařízení je určené pro žáky s mentálním postižením, včetně žáků s více vadami. Do základní školy jsou přijímáni žáci na základě žádosti rodičů a doporučení SPC. Jedná se o žáky s různým stupněm mentálního postižení, s kombinovaným postižením (nejčastěji mentálním a tělesným či řečovým), děti s autismem, epilepsií, poruchami chování a zdravotním oslabením.

1.6 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupce ředitele, 7 učitelů, 7 asistentů pedagoga, vychovatelka školní družiny, fyzioterapeutka a logopedka.

Všichni pedagogové i asistenti pedagoga splňují povinnou kvalifikaci. Sbor je smíšený s převahou žen. Velký důraz je kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

1.7. Dlouhodobé projekty

S ohledem cílovou skupinu žáků se škola neúčastní dlouhodobých projektů.

1.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů nebo podle potřeb školy. Pro rodiče jsou každoročně pořádány dny otevřených dveří.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a § 168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Školská rada má tři členy, jeden člen zástupce rodičů, druhý určen zřizovatelem a třetí zvolen z řad pedagogů. Statutárním orgánem o.p.s. je správní rada.

Základem vzdělávání je úzká spolupráce s SPC Mohelnice, PPP Šumperk, SPC Schola Viva v Šumperku, SPC Litovel, Appl. Škola spolupracuje se středními školami, kdy studenti vykonávají ve škole povinné praxe a praktickou maturitu.

Škola také spolupracuje s rodičovským sdružením SPMP Šumperk při mimoškolních aktivitách - zájmové kroužky, rehabilitační pobyty.

O významných akcích školy jsou podávány informace v regionálním tisku.

1.9. Distanční výuka

V případě uzavření školy, dle nařízení vlády ČR, přechází výuka z prezenční formy na formu distanční. Předměty jsou zařazeny dle rozvrhu hodin ve zkrácené formě. Pomůcky pro distanční vzdělávání jsou k zapůjčení v kanceláři školy (tablety Lenovo). Výuka je pro žáky ZŠ povinná, v případě absence jsou žáci omlouváni zákonným zástupcem třídnímu učiteli.

2. Charakteristika vzdělávání v ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s.

2.1 Zaměření školy

R+R+R neboli 3+R

Rozum

Podporujeme zvědavost, využívání znalostí a dovedností v praxi. Neučíme se pouze ve školních lavicích, ale učivo prožíváme na vlastní kůži.

Radost

Dosažení vědomostí není upřednostňováno před klidem, pohodou a spokojeností.

Rovnováha

Jsme tým, kde každý má své místo a je důležitý. Snažíme se vzájemnou spoluprací dětí, rodičů a učitelů.

2.2 Zaměření školního vzdělávacího programu

Název školního vzdělávacího programu „**Škola jako celoživotní dílna**“ navozuje zaměření školy na rozvíjení osobnosti žáků s mentálním postižením a společné úsilí pedagogů a žáků při překonávání bariér v praktickém životě. Zohledňujeme rozdílnost rozumových schopností žáků i odlišnost prostředí, ze kterého k nám žáci přicházejí (přímo z rodiny, z mateřské školy, ze speciální mateřské školy, při neúspěchu v běžné základní škole).

V 1. – 3. ročníku, tj. v 1. období prvního stupně, se zaměřujeme na důkladné poznání osobnosti žáka, pomáháme mu při adaptaci, vytváříme kladný vztah ke školnímu prostředí a snažíme se o zachycení a rozvoj každého drobného pokroku v rozvoji jeho osobnosti. Upevňujeme u žáků základní hygienické návyky a vytváříme návyky sociální, vedeme žáky ke schopnosti komunikovat s okolím a srozumitelně se vyjadřovat.

Ve 2. období prvního stupně, tj. ve 4. – 5. ročníku, si žáci upevňují nový osvojený styl práce a jsou vedeni k získávání sebedůvěry při práci ve škole.

Na druhém stupni se zaměřujeme na rozvoj žáků v oblasti poznávací, sociální, emocionální i volní. Rozvíjíme u žáků pracovní dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti, vedeme je k pozitivnímu vztahu k práci. Učí se pracovat samostatně i v týmu. Žáci jsou vedeni k profesní orientaci podle svých schopností a zájmů tak, aby se dobře integrovali ve

společnosti. Pomocí prvků činnostního učení ukazujeme žákům, jak získané vědomosti uplatní v praktickém životě. Ve škole pracují kvalifikovaní speciální pedagogové, kteří úzce spolupracují s odborníky.

Vzdělávací potřeby žáků se zdravotním postižením jsou garantovány plněním individuálních vzdělávacích plánů, které sestavuje speciální pedagog na základě psychologického vyšetření žáka odborným pracovištěm. Žákům, kteří z důvodu svého zdravotního handicapu potřebují individuálního asistenta, škola tyto asistenty zajišťuje a dohlíží na jejich spolupráci s třídním učitelem i dalšími vyučujícími.

Poskytujeme žákům **individuální logopedickou péči**. Garantem je SPC Schola Viva. Pravidelnou logopedickou péči provádí logopedický asistent.

Výuka cizího jazyka probíhá od 6. ročníku. Žákům se dostává základů cizího jazyka. Vyučující se zaměřují na konverzaci a odstranění zábran při komunikaci v cizí řeči. Žákům se zlepšuje jejich postavení při přestupu na střední školu a nabídkách na trhu práce.

Vedeme žáky k využívání **informačních a komunikačních technologií**, učíme je základům práce s osobním počítačem tak, aby si osvojili obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Učitelé vyhledávají žáky s hudebním, výtvarným, pohybovým i jiným nadáním a pomáhají jim rozvíjet jejich zájem v rámci diferencovaných úkolů nebo v zájmových kroužcích. V podchycení zájmu žáků o určitou oblast a v rozvíjení jejich přirozeného talentu vidíme možnost, jak posílit žákovo sebevědomí a jak orientovat jeho snažení pozitivním směrem.

Za podpory speciálně pedagogických metod navozujeme takové učební situace, ve kterých může žák zažít úspěch a radost z pochvaly.

2.3 Hodnoty pro život

Základní hodnoty pro výstup žáků po absolvování povinné školní docházky:

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, k řešení problémů
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání, prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný

2.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Používané formy:

- Hromadná, skupinová, individuální

Používané metody:

- Vysvětlování, výklad, vyprávění, praktické ukázky, využití obrazového materiálu, využití názorných pomůcek
- Předvádění a pozorování, napodobování, vytváření dovedností, manipulování, experimentování
- Práce s prožitky a smysly

Kompetence k učení

Učíme žáky práci s informacemi (vyhledávání, ověřování správnosti, používat získané informace v praxi).

Klademe důraz na čtení s porozuměním.

Učíme rozdělovat získané informace na zásadní a méně podstatné a tvořit systém poznatků.

Jasně stanovujeme cíle a témata hodiny, vysvětlujeme užitečnost získaných informací pro život. Do výuky zařazujeme příklady z praxe a tím vzbuzujeme zájem o probírané učivo. V hodinách se pokoušíme žáky zaujmout, podporujeme jejich zájem o předmět vhodně zvolenými metodami a učivem, stanovíme vždy na počátku cíl, na konci vyučovací jednotky zhodnotíme společně se žáky jeho dosažení, hodnotíme individuální pokrok žáka.

Ve škole vytváříme vhodné podmínky k výuce (správně sestavený rozvrh, střídáme metody i formy práce). Nezátěžujeme žáky zbytečnými a nepřiměřenými úkoly. Náš žák poznatky načerpá ve škole, a nejen domácím samostudiem.

Promyšlenou a provázanou výukou vytváříme kostru podstatných vědomostí, dovedností a znalostí a ukazujeme cestu k systematickému celoživotnímu vzdělávání.

Učíme žáky plánovat svůj čas, stanovovat si vhodnou dobu na domácí přípravu.

Úspěchy i neúspěchy žáků hodnotíme slovně. Pojmenováváme konkrétní nedostatky a stanovujeme cestu k jejich odstranění.

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky hledat optimální způsoby vedoucí k řešení problémů, aplikovat osvědčené postupy, zvažovat hlediska pro jiná řešení.

Pěstujeme dovednost žáků rozpoznat problém předkládáním vhodných situací, ukazujeme podstatu problému a možné cesty vedoucí k jeho řešení.

Předkládáme žákům praktické úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oblastí a možnost více přístupů k řešení.

Vyžadujeme, aby žáci při řešení problémů samostatně vyhledávali informace vedoucí k jeho řešení, umožňujeme aplikovat získané poznatky při řešení, pozitivním hodnocením posilujeme motivaci žáků (zadáváme úlohy se širším zadáním).

Vytváříme žákům prostor k navozování problémových situací, zadáváme úkoly podněcující logické myšlení, řešíme modelové situace.

Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování praktických úloh.

Učíme žáky porovnávat a kriticky posuzovat získané výsledky a vyvozovat z nich závěry, prezentovat a obhajovat své názory, nést odpovědnost za svá rozhodnutí a sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k jasnému a srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu ať již v ústní nebo písemné formě zadáváním vhodných komunikativních cvičení (školní časopis, školní web).

Podporujeme kultivované vyjadřování, naslouchání ostatním a porozumění jim.

Využíváme informačních technologií k získávání informací o okolním světě systematicky zapojujeme žáky do využívání těchto informací (prezentace výsledků práce před spolužáky).

Učíme aplikovat tyto poznatky v kultivované obhajobě vlastních názorů.

Učíme poznat a prakticky používat prostředky neverbální komunikace.

Vhodně zvolenými metodami umožňujeme žákům při hodinách komunikovat.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k respektování práce jiných, učíme je podporovat ji a v případě potřeby dokázat nabídnout, přijmout nebo požádat o pomoc.

Realizujeme projekty vedoucí k řešení úkolů ve skupině a tím vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel pro skupinovou spolupráci.

Podněcujeme aktivní přístup k diskuzi při řešení úkolů, vedeme k dovednosti obhajovat svůj názor při současném respektování názorů a zkušeností ostatních.

Posilujeme pozitivní představu žáka o sobě samém tím, že učíme žáky sebehodnocení (reflexe toho, co se žáci naučili, jak jednali, co si kdo může odnést do života).

Podporujeme přátelské vztahy mezi třídami a ročníky (společné projektové dny, příprava zábavného dne pro mladší spolužáky).

Na začátku hodiny zařazujeme koncentrační nebo motivační aktivity.

Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování a učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Vedeme žáky k podporování a pomoci handicapovaným žákům a respektování práce nadaných.

Kompetence občanské

Modelováním situací, vedením otevřeného dialogu vedeme žáky k respektování jiných názorů, vzájemné toleranci, ochotě pomoci.

Návštěvou kulturních představení, vhodně zvolenými výlety a podporou žáků při účasti na různých soutěžích vytváříme v žácích smysl pro kulturu, tvořivost a smysluplné trávení volného času.

Seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a pravidly slušného chování; vyžadováním jejich dodržování a osobní příkladem pomáháme žákům v jejich zažití a osvojení.

Netolerujeme projevy hrubého chování, šikanování i jiných projevů omezování osobní svobody žáků.

Zapojením žáků do aktivní práce ve třídní samosprávě umožňujeme žákům podílet se na chodu školy, spoluvytvářet pravidla chování ve škole.

Zapojujeme žáky do ekologických aktivit (sběr).

Podporujeme školní aktivity, kterými se žáci zapojují do občanského života (sponzorování vlastního zvířete v ZOO, besedy se zastupiteli, exkurze tamtéž).

Kompetence pracovní

Seznamujeme žáky s bezpečným používáním materiálů, nástrojů a vybavení, stanovujeme pravidla bezpečnosti a vyžadujeme jejich dodržování.

Spolupracujeme se školním výchovným poradcem při rozhodování žáků o budoucím povolání (besedy dospělými)

Navštěvujeme spolu se žáky úřad práce a pomáháme jim orientovat se v možnostech profesního uplatnění.

3. Zásady a cíle vzdělávání

3.1 §2(1) Vzdělávání je založeno na zásadách

- a) rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana,
- b) zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce,
- c) vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání,
- d) bezplatného základního a středního vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí,
- e) svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání,
- f) zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod,
- g) hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy,
- h) možnosti každého vzdělávat se po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání.

3.2 §2(2) Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,

- d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
- e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

3.3 §2(3) Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou.

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dle zákona č. 82/2015, kterým se mění školský zákon a dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení, pro tyto žáky škola zpracovává IVP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje, sleduje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že **části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru**, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní

paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním metodikem prevence a pedagogy ZŠ. Dále spolupracujeme se Speciálně pedagogickým centrem Mohelnice a PPP Mohelnice. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka (za využití vychovatelek školní družiny)

Podpora nadaných žáků:

Škola vytváří podmínky pro rozvoj talentu žáků, zejména v oblasti výtvarné, hudební a sportovní. Žáci mají možnost pracovat v kroužcích s hudebním a sportovním zaměřením. V rámci výuky nebo mimoškolních aktivit se účastní různých soutěží a vystoupení.

4. Charakteristika ŠVP – ZV „Škola jako celoživotní dílna“

4.1. Hlavní a dílčí cíle

Ve vzdělávacím programu pro žáky s lehkým mentálním postižením směřujeme k tomu, aby absolventem naší školy byl žák, který se dokáže orientovat v běžných životních situacích a své vědomosti i dovednosti bude schopen aplikovat v praxi. Bude mít reálnou představu o svých možnostech a schopnostech, bude dostatečně adaptabilní, schopný reagovat na změny kolem sebe. Chceme, aby se stal člověkem tolerantním, respektujícím potřeby a zájmy druhých, který dbá pravidel slušného chování a akceptuje mravní a morální zákony společnosti, ve které žije. Za své chování a svá rozhodnutí bude zodpovědný a bude schopen nést důsledky těchto rozhodnutí. Naší snahou také je, aby žák naší školy dokázal přiměřenou formou komunikovat a byl schopen využívat různé způsoby komunikace tak, aby se svým okolím uměl spolupracovat a dokázal mu porozumět. V neposlední řadě musí mít náš žák vypěstovány adekvátní hygienické a sociální návyky.

4.2. Realizace cílů základního vzdělávání žáků

Osvojení a strategie učení a motivace je pro celoživotní učení. Vedeme žáka k osvojení správné techniky čtení s porozuměním. Učíme žáky pracovat s informacemi, snažíme se o to, aby žáci dokázali vyhledávat a propojovat různé informace, nahlížet na souvislosti. Soustavně posilujeme motivaci k učení – provádíme rozmanité učební činnosti, zapojujeme aktivně žáky do výuky, podporujeme učení hrou a postupně snižujeme zastoupení frontálního způsobu výuky ve vyučování. Při práci akceptujeme individuální a specifické potřeby žáků. Učíme žáky získané vědomosti a dovednosti aplikovat v praxi, vytváříme modelové situace z reálného života, předkládáme problémy denního života a učíme žáky hledat řešení těchto problémů. Podporujeme v žácích vědomí, že lze, díky svým vědomostem a dovednostem, překonat handicap a začlenit se do společnosti. Uplatňujeme u žáků systematickosti v přístupu při osvojování učiva. Při hodnocení žáků využíváme a preferujeme kladné hodnocení, snažíme se zdůraznit kladné schopnosti žáků a citlivě hodnotíme nedostatky či neúspěch. Snažíme se rozvíjet schopnost srovnání vlastních výsledků s výsledky ostatních spolužáků, při hodnocení uplatňujeme sebehodnocení. Podpora tvořivého myšlení, logického uvažování a řešení problémů. Předkládáme žákům modelové situace z každodenního života a učíme je orientovat se v nich, nalézat řešení. Rozvíjíme paměť a logické myšlení žáka prostřednictvím konkrétních pracovních operací. Odbouráváme pasivitu žáků, poskytujeme jim prostor pro jejich vlastní stanovisko, ukazujeme možnou cestu vedoucí k řešení úkolů, problémů a situací. Poskytujeme žákům prostor pro seberealizaci. Zařazujeme do výuky prvky projektového vyučování a využíváme mezipředmětové vztahy k využití osvojených znalostí. Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do soutěží, exkurzí, prezentací školy.

- Vedení k všestranné a účinné komunikaci
- Rozvíjíme aktivní a pasivní slovní zásobu.
- Kultivujeme mluvní projev žáků.
- Učíme žáky rozvíjet a upevňovat mluvní apetit, snažíme se odbourávat zábrany ke komunikaci.
- Zapojujeme žáky do diskusí.
- Podporujeme samostatný projev žáka tak, že vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor.
- Učíme žáky naslouchat druhým.
- Uplatňujeme alternativní a moderní způsoby komunikace prostřednictvím PC programů a internetu.
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých.
- Využíváme metodu skupinového vyučování a aplikujeme mezipředmětové vztahy.
- Posilujeme kolektivní činnosti a práci v týmu při zachování individuality každého žáka.
- Učíme žáky spolupracovat a respektovat úspěchy druhých, projevovat pozitivní city v chování.
- Vedeme žáky k tomu, aby měly radost nejen z vlastních úspěchů, ale i z úspěchů ostatních.
- Učíme žáky samostatnému a vzájemnému hodnocení své práce.
- Usilujeme o kooperaci mezi žáky bez ohledu na stupeň tělesného či jiného postižení.
- Ukazujeme žákům, jak vytvářet pozitivní prostředí, které jim dává prostor pro jeho seberealizaci a sebedůvěru.
- Vedeme žáky ke zodpovědnosti za své jednání a ke spoluzodpovědnosti za kolektiv.
- Spolupracujeme se školami běžného typu, se žáky různých věkových kategorií, pokračujeme ve společných projektech.
- Využíváme kladných vzorů úspěšných osobností.
- Výchova svébytných a zodpovědných osobností, které uplatňují svá práva a plní své povinnosti
- Učíme žáky vnímat sebe sama jako rovnoprávnou osobnost, vyrovnanou se svým handicapem.
- Rozvíjíme klima dobrého vztahu mezi žáky a mezi žákem a učitelem.
- Respektujeme schopnosti žáků zadáváním účelných individuálních úkolů, pomocí nichž se snažíme pěstovat v žácích smysl pro povinnost.
- Sledujeme projevy žáků ve třídě i na veřejnosti.
- Učíme žáky hledat a chápat správnost a nesprávnost svého chování a nést za své činy následky.
- Důsledně vyžadujeme plnění zadaných úkolů, pomocí her s danými pravidly vedeme žáky k respektování řádu.
- Využíváme sociálních her k rozvoji pozitivních vztahů ve skupině, a tím se snažíme o rozvíjení schopnosti empatie.
- Umožňujeme žákům vyjádřit své názory, postoje a nápady.

- Hovoříme s žáky o jejich budoucnosti, pomáháme jim organizovat volný čas, konzultujeme s nimi možnosti realizace jejich plánů s ohledem na handicap.
- Učíme žáky znát svá práva a nebát se o ně přiměřeně zasadit, zároveň však vedeme k uvědomění si svých povinností.
- Projevy pozitivních citů v chování, jednání a prožívání životních situací, rozvoj vnímavosti a citlivých vztahů k lidem, prostředí a přírodě
- Tlumíme negativní vztah k učení vhodnou motivací s klidným přístupem.
- Dbáme na budování vzájemné důvěry mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem.
- Diskutujeme se žáky o problémech ve třídě, poskytujeme všem možnost vyjádřit svůj názor.
- Preferujeme kladné hodnocení.
- Hovoříme se žáky o jejich úspěších a podařené práci, přiměřenou formou se snažíme řešit jejich neúspěch a hledáme pozitiva, která z toho plynou.
- Učíme žáky empatickému chování.
- Vedeme žáky k sebeovládání negativních citů. Využíváme prostředí a celého areálu k tomu, abychom naučili žáky vnímat své okolí.
- Umožňujeme žákům získat zážitky konkrétními činnostmi a událostmi (Škola v přírodě, chování drobného zvířectva, pěstování rostlin).
- Rozvoj a ochrana fyzického, duševního a sociálního zdraví a zodpovědnost za ně.
- Učíme žáky zdravému životnímu stylu a jsme jim osobním příkladem.
- Vytváříme pozitivní atmosféru v pracovním prostředí.
- Vysvětlujeme žákům nebezpečí užívání návykových látek a učíme je chránit se před ním.
- Upozorňujeme žáky na možné problémy v mezilidských vztazích, ukazujeme žákům na modelových situacích jejich konkrétní řešení.
- Pomocí sociálních her učíme žáky zvládat stresové situace, přiměřeně na ně reagovat a předvídat následky svého chování.
- Dopřáváme dětem realizaci potřeby jejich přiměřené tělesné aktivity.
- Spolupracujeme s odborníky a s nimi se podílíme na aktivizaci času našich žáků.
- Využíváme audiovizuálních pomůcek a internetu při získávání nových informací o sociopatologických jevech.
- Usměrnujeme a vedeme žáky k takovému chování, které by neohrožovalo zdraví jejich a ostatních lidí.
- Tolerance a ohleduplnost k jiným lidem, jejich kulturním a duchovním hodnotám, umění žít s ostatními lidmi
- Učíme žáky tolerantnímu a asertivnímu chování.
- Ukazujeme žákům, že hodnotit ostatní lidi je třeba podle individuálních povahových a morálních vlastností a ne podle vnějších znaků.
- Vedeme žáky k toleranci i jiným národnostním skupinám, využíváme situací vzniklých ve škole i na veřejnosti.
- Pěstujeme v žácích vztah ke kulturním dílům a historickým památkám.
- Vytváříme pozitivní pracovní prostředí.

- Dbáme na rovnocenný přístup učitele ke všem žákům.
- Podporujeme a rozvíjíme v žácích schopnost spontánně pomáhat slabším či více postiženým.
- Na modelových situacích učíme žáky užívat pravidla společenského chování, dbáme pravidel chování ve skupině s ohledem na dodržení osobní svobody jedince.
- Rozvíjíme smysl pro estetické cítění a pro kulturu, umožňujeme dětem zažít si pocit ocenění jejich práce různými veřejnými prezentacemi.
- Podporujeme vztahy žáků na všech typech našich škol, učíme žáky sociálnímu chování.
- Poznávání a rozvoj vlastních schopností v souladu s reálnými možnostmi, rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- Zaměřujeme se na rozvoj dovedností žáků s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti vyplývající z tělesného či jiného postižení.
- Pomáháme žákům s výběrem aktivit, ve kterých by se mohli co nejlépe realizovat a připravit pro další studium.
- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, vzhledem k vytváření profesních plánů.
- Učíme žáky nejrozličnějším pracovním dovednostem a návykům.
- Podporujeme žáky ve využívání individuálních kompenzačních pomůcek v co nejširší míře.
- Poskytujeme žákům dostatek informací o jednotlivých profesích a vytváříme jim tak přehled o pracovní náplni jednotlivých profesí.
- Ukazujeme žákům, jak samostatně vyhledávat informace o možnostech dalšího studia.
- Spolupracujeme s rodiči, s lékaři, pracovníky SPC a promýšlíme možnosti budoucího uplatnění tělesně či jinak postižených žáků.
- Na modelových situacích umožňujeme žákům prožít si neúspěch a tím je připravujeme na možnost nezdarů v jejich budoucím reálném životě.
- Výsledky prací našich žáků prezentujeme na různých veřejných akcích, zapojujeme se do soutěží a umožňujeme žákům ověřit si své možnosti a schopnosti.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována 3 formami:

- začleněním obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vyučovacího předmětu
- formou projektu, který je uskutečňován v průběhu školního roku

<i>Vzdělávací oblasti</i>	<i>Vzdělávací obory</i>	<i>Předmět</i>	<i>1.r.</i>	<i>2.r.</i>	<i>3.r.</i>	<i>4.r.</i>	<i>5.r.</i>	<i>1.st. celkem</i>	<i>6.r.</i>	<i>7.r.</i>	<i>8.r.</i>	<i>9.r.</i>	<i>2.stupeň celkem</i>
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk a literatura	Český jazyk	6	6	7	7	7	33	3	4	4	4	15
	Anglický jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	3	3	3	3	12
	Německý jazyk	Německý jazyk	-	-	-	-	-		2	2	1	1	6(5ČJ, 1M)
<i>Matematika a její aplikace</i>		Matematika	4	4	4	4	4	20	3	4	4	4	15
<i>Informatika</i>		Počítače	-	-	-	1	1	2	1	1	1	1	4
<i>Člověk a jeho svět</i>		Prvouka	2	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-
		Přírodověda	-	-	-	1	2						
		Vlastivěda	-	-	-	1	1						
<i>Člověk a společnost</i>	Dějepis	Dějepis	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	10
	Výchova k občanství	Občanská výchova	-	-	-	-	-		1	1	1	2	
<i>Člověk a příroda</i>	Fyzika	Fyzika	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	20
	Chemie	Chemie	-	-	-	-	-		-	-	-	1	
	Přírodopis	Přírodopis	-	-	-	-	-		2	2	2	3	
	Zeměpis	Zeměpis	-	-	-	-	-		2	2	2	3	
<i>Umění a kultura</i>	Hudební výchova	Hudební výchova	2	1	1	1	1	12	2	1	1	1	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	2	1	1	1		1	1	1	1	
<i>Člověk a zdraví</i>	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	10	-	-	-	1	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		3	2	2	2	
<i>Člověk a svět práce</i>		Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	-	3
<i>Průřezová témata</i>	<i>V různých předmětech</i>		P	P	P	P	P		P	P	P	P	
<i>Disponibilní dotace</i>		Řečová výchova	1	1	1	-	-		-	-	-	-	
		Hudební výchova	-	-	1	1	1		1	1	1	0	
		Pracovní výchova	1	1	1	1	1		2	1	2	1	
		Tělesná výchova	1	1	1	1	1		1	2	2	0	
		Matematika	-	-	-	-	-		1	1	1	1	
<i>Celková disponibil. dot</i>			3	3	4	3	3	16	5	5	6	2	18
<i>Celková povinná časová dotace</i>			21	21	25	25	26	118	30	30	31	31	122

Poznámky k plánu výuky:

1. Předmět Český jazyk a literatura je realizován v 1. – 9. ročníku. V 1. a 2. ročníku má časovou dotaci 6 hodin týdně. Ve 3. až 5. ročníku má časovou dotaci 7 hodin týdně. V 6. ročníku má časovou dotaci 3 hodiny týdně, v 7. - 9. ročníku má časovou dotaci 4 hodiny týdně. V 1. až 3. ročníku je posílen 1 hodinou Řečové výchovy z disponibilní dotace.
2. Vyučovací předmět Německý jazyk je vyučován na druhém stupni s týdenní časovou dotací 2 hodiny v 6 a 7. ročníku, 1 hodina v 8 a v 9. ročníku. U žáků s 3., 4. a 5. stupněm PO je 6 vyučovacích hodin dalšího cizího jazyka nahrazeno 5 hodinami Českého jazyka a 1 hodinou Matematiky.
3. Vyučovací předmět Matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět má v 1. až 5. ročníku časovou dotaci 4 hodiny týdně, v 6. – 9. ročníku 5 hodin týdně, z toho jsou 4 hodiny z disponibilní časové dotace.
4. Časová dotace předmětu Hudební výchova je na prvním stupni 6 hodin týdně + 3 hodiny z disponibilní časové dotace, na druhém stupni je 5 hodin týdně + 3 hodin z disponibilní časové dotace.
5. Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován v 1. – 9. ročníku. Na prvním stupni má časovou dotaci 10 hodin týdně + 5 hodin z disponibilní časové dotace. Na druhém stupni má časovou dotaci 9 hodin týdně + 5 hodin z disponibilní časové dotace.
6. Předmět Pracovní činnosti je realizován na prvním stupni s povinnou časovou dotací 5 hodin týdně + 5 hodiny z disponibilní časové dotace týdně, na druhém stupni 3 hodiny z povinné časové dotace + 6 hodin z disponibilní časové dotace.

5. Minimální výstupy pro žáky

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět je realizován v 1. – 9. ročníku. V 1. a 2. ročníku má časovou dotaci 6 hodin týdně. Ve 3. až 5. ročníku má časovou dotaci 7 hodin týdně. V 6. ročníku má časovou dotaci 3 hodiny týdně, v 7. - 9. ročníku má časovou dotaci 4 hodiny týdně. Výuka probíhá z větší části ve třídě v budově školy, z menší části mimo školní budovu na návštěvách divadelních představení a exkurzích do knihoven, dle možnosti i v počítačové učebně. Vyučovací předmět Český jazyk v sobě propojuje témata vzdělávacího oboru.

Český jazyk a literatura a je rozdělen do tří specifických složek:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Cílem vyučovacího předmětu je rozvíjet u žáků řečové schopnosti, myšlení, emocionální a estetické vnímání. Předmět vede žáky k srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se dorozumět v běžných komunikačních situacích. Rozvíjí u žáků pozitivní vztah k mateřskému jazyku. Vyučovací předmět vede žáky k osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, k vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním, k získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu, k zájmu o literaturu, k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel nabízí žákům práci s učebnicemi, pracovními sešity a vhodnými učebními pomůckami, vede žáky k sebehodnocení. Vyučující směřuje žáky ke čtení s porozuměním, k práci s textem a vede je k reprodukování textu a sdělení podstatného. Učitel podporuje u žáků schopnost ústní formulace problému a žádosti o radu. Vyučující vede žáky ke srozumitelnému vyjadřování, ke komunikaci se spolužáky a ostatními dospělými. Učitel vede žáky k chápání obsahu sdělení a naslouchání, k mluvní pohotovosti a učí je písemnému projevu. Učitel podporuje tvořivé komunikativní dovednosti žáků na společenských akcích. Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, diskutovat s ostatními, obhajovat svůj názor, ale i respektovat názory druhých. Za podpory učitele si žáci vytvářejí

vnitřní řád třídy a pravidla, která budou dodržovat. Žáci jsou vedeni k posuzování výsledků své práce a při kolektivní práci rozvíjejí komunikační schopnosti.

Při osvojování učiva Českého jazyka se aplikují metody **monologické** (vyprávění a vysvětlování), **dialogické** (rozhovor), **fixační** (různá cvičení) a **prověřovací**. Učitel využívá aktivních metod výuky (hraní rolí, návštěvy divadel a knihoven), které slouží k vytváření klíčových kompetencí a očekávaných výstupů.

Kompetence k učení:

Učitel vede žáka, aby našel informace k danému tématu (jazykovědné příručky, slovníky, internet), zhodnotil správnost informací, formou referátu, mluvního cvičení apod. předal informace ostatním a seznámil je se zdrojem informací. Zadává pokyny k práci s textem: převyprávět text, vyhledat hlavní myšlenky, vyhledat a vysvětlit básnické prostředky. Učí žáka vybírat podstatné informace z daného tématu a zařadit je do systému poznatků (osnova, výpisky, výtah, výklad). Jasně sestavuje cíle a témata hodiny, vysvětluje užitečnost získaných informací pro život, do výuky zařazuje příklady z praxe (pravopisně a stylisticky správné formulace např. v žádostech, dopisech...) Prohlubuje trvale zájmy dětí prací s tiskovinami, současnými texty, filmovou tvorbou. Vhodnou diferenciací zadaných úkolů podle schopností žáků dává možnost uplatnit se i méně nadaným žákům, nadaní žáci prezentují své schopnosti na soutěžích. Věnuje se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů:

Vede žáka, aby se orientoval v systému hláskosloví, tvarosloví, skladby, slohu a používal své poznatky k řešení úkolů a vysvětloval postupy, kterými došel k řešení. Klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění. Předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity.

Kompetence komunikativní:

Motivuje žáka, aby četbou vyhledáváním ve slovnících obohacoval slovní zásobu a využíval ji v komunikaci. Vede žáka k tomu, aby vyslechl názory druhých, přemýšlel o nich, toleroval a respektoval je a přiměřeně na ně reagoval. Klade důraz na to, aby se žáci přesně a jasně vyjadřovali, nebáli se vyslovit a obhájit svůj názor.

Kompetence pracovní:

Učíme žáky koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení.

Kompetence sociální a personální:

Zařazujeme do výuky metody kooperativního vyučování, učíme žáky pracovat ve skupině.

Kompetence občanské:

Učíme žáky posoudit nebezpečí rasismu a xenofobie, podporujeme společenské normy a pravidla soužití.

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 1.

Předmět: Jazyk český

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Čtení	umí číst obrázky zleva doprava orientuje se v textu vyvozuje samohlásky a písmena a,e,i,o,u,y vyvozuje souhlásky a písmena m,l,v,t,s,j umí číst otevřené slabiky umí číst jednoduché věty umí číst psací písmo	Čtení analyticko - syntetické činnosti čtení slabik, slov a jednoduchých vět tvoření jednoduchých vět orientace ve čteném textu Naslouchání koncentrační cvičení Mluvený projev základy techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost, přízvuk, intonace, rytmizace) vypravování popis	Pracovní výchova vymodelovat probíraná písmena z modelíny
Psaní	umí správně zacházet s psacím náčiním umí psát písmena, která umí číst	grafomotorická cvičení psaní písmen, slabik a krátkých slov opis, přepis, diktát písmen a slabik	
Literární výchova	dovede se koncentrovat na poslech jednoduchých pohádek a vyprávění umí vyprávět známé příběhy a pohádky umí přednášet jednoduchá říkadla a básničky, řešit hádky	Čtení a reprodukce pohádek a příběhů Říkadla Rozpočítadla Hádky Dramatizace pohádek	Výtvarná výchova výtvarné ztvárnění čteného textu

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 2.

Předmět: Jazyk český

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Čtení	vyvozuje hlásky a písmena celé abecedy umí číst víceslabičná slova s otevřenými slabikami umí číst dvojslabičná slova se zavřenými slabikami umí číst jednoduché věty s přiměřeným obsahem umí číst s porozuměním přiměřený text	Čtení čtení víceslabičných slov a slov se zavřenými slabikami reprodukce čteného textu Naslouchání Mluvený projev vypravování popis základní komunikační pravidla	Pracovní výchova vymodelovat probíraná písmena z modelíny
Psaní	umí psát malá i velká písmena celé abecedy zvládá opis a přepis slov	psaní velkých a malých písmen celé abecedy opis, přepis a diktát slov a krátkých vět	
Literární výchova	umí si zapamatovat krátké básničky a říkadla umí reprodukovat předčítané příběhy umí reprodukovat krátký text podle obrázků	Čtení a reprodukce pohádek a příběhů Říkanek Rozpočítadla Hádanky Dramatizace pohádek	Výtvarná výchova výtvarné ztvárnění čteného textu

kola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 3.

Předmět: Jazyk český

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Čtení	umí zřetelně číst přiměřené věty s porozuměním umí správně číst předložky se slovem umí číst slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, umí číst slabiky di, ti, ni, dy, ty, ny umí se orientovat tichým čtením ve větě	Čtení čtení přiměřeného textu s porozuměním čtení slabik dě, tě, ně... čtení slabik di, ti, ni, dy, ty, ny Tiché čtení	
Psaní	umí spojovat písmena ve slabiky a slova umí psát velká písmena na začátku vět a ve vlastních jménech dodržuje správné pořadí písmen a úplnost vět umí psát písmena a číslice - dodržuje správný sklon , tvary písmen, jejich výšku a velikost umí převádět slova z mluvené podoby do psané polohy umí dodržovat vzdálenost mezi písmeny a slovy	Automatizace psaného projevu Plynulé psaní slov Opis, přepis a diktát slov a krátkých vět Velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	
Literární výchova	zná základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka) umí se správně vyjadřovat umí reprodukovat čtenou pohádku umí přednášet říkanky a básně z paměti	Přednes Poslech předčítaného textu Porozumění textu hlavní postava a její vlastnosti rozlišení místa, času a děje prostředí reálné a pohádkové hlavní myšlenka Reprodukce a dramatizace podle dané osnovy	Výtvarná výchova výtvarné ztvárnění čteného textu

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK			
Ročník: 4.			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností)	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
Komunikační a slohová výchova	- umí vytvořit otázky a odpovídat na ně - opisuje a přepisuje jednoduché texty - dokáže vyprávět vlastní zážitky nebo jednoduchý příběh podle přečtené předlohy či ilustrací - domluví se v běžných situacích - má vytvořenou odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - ovládá psaní hůlkového písma	Čtení: - čtení jednoduchých vět - tvoření jednoduchých vět Mluvený projev: - vypravování - edukace a reedukace řeči - rozvíjení fonetického sluchu Psaní: - opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu - plynulé psaní slov	
Jazyková výchova	- určuje samohlásky a souhlásky - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky - ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - dodržuje pořádek slov ve větě - pozná a určuje druhy vět - malá, velká písmena	Hláskosloví: - samohlásky a souhlásky - dělení souhlásek - psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách Nauka o slově: - členění slova na hlásky a slabiky Věta: - druhy vět - tvoření vět Zvuková stránka jazyka: - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	
Literární výchova	- čte krátké texty s porozuměním a dokáže je reprodukovat - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozliší pohádkové prostředí od reálného - dramatizuje jednoduchý příběh	Poslech: - poslech předčítaného textu Přednes: - přednes říkanky a krátké básničky Reprodukce a dramatizace krátkého textu	Výtvarná výchova Hudební výchova

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK Ročník: 5.			
Téma	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova	v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči dokáže popsat jednoduché předměty, činnosti a děje umí napsat správně a přehledně jednoduchá sdělení dbá na úpravný a čitelný písemný projev, dodržuje vzdálenost mezer mezi slovy	Čtení: tiché čtení orientace ve čteném textu Naslouchání: koncentrační cvičení Mluvená projev: popis základní komunikační pravidla mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Psaní: technika psaní – automatizace psacího pohybu úprava – nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy Formy společenského styku : pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání, adresa, podpis Abeceda: abecední řazení Nauka o slově: čtení, psaní a výslovnost slov se skupinami dě- tě- ně- bě- pě- vě- mě- ,vyjmenovaná slova Tvarosloví: druhy slov – podstatná jména, slovesa Zvuková stránka jazyka: modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Přednes krátké básně Porozumění textu: hlavní myšlenka Reprodukce a dramatizace podle dané osnovy Základní literární pojmy	
Jazyková výchova	správně vyslovuje a píše slova se skupinami dě- tě- ně- bě- pě- vě- mě- vyjmenovaná slova B,L,M řadí slova podle abecedy správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky pozná podstatná jména a slovesa		
Literární výchova	ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu rozlišuje prózu a verše dramatizuje jednoduchý příběh vypráví děj zhlédnutého příběhu		Výtvarná výchova Hudební výchova

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Ročník: - 6. tabulka 1

Předmět: Jazyk český

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Jazyková výchova	Zvládat pravopis s předponami a předložkami, znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis, poznat a určit slovní druhy a rozeznat větu jednoduchou od souvětí	A. Opakování z nižších ročníků 1.Věta,slovo,slabika 2.Druhy vět 3.Zvuková stavba slova-rozlišování 4.Spodoba-znělé a neznělé souhlásky 5.Abeceda-zařazování 6.Druhy slov 7.Vyjmenovaná slova –b,l,m	zeměpis vlastní jména měst, států, světadílů Dějepis jména osobností Multikulturní výchova vyjmenovaná slova etnika
	Znát vyjmenovaná slova, zvládat pravopis, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk	B. Hláskosloví a tvarosloví 1.Pravopis vyjmenovaných slov po P,uvnitř slova a ve slovech s nimi příbuzných 2.Pravopis vyjmenovaných slov po S,uvnitř slova a ve slovech s nimi příbuzných 3.Pravopis vyjmenovaných slov po V,uvnitř slova a ve slovech s nimi příbuzných 4.Pravopis vyjmenovaných slov po Z,uvnitř slova a ve slovech s nimi příbuzných	Etická výchova Environmentální vých. Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Ročník: 6. tabulka 1

Předmět: Jazyk český

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Jazyková výchova	Zvládat pravopis s předponami a předložkami, znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis, poznat a určit slovní druhy a rozeznat větu jednoduchou od souvětí	A. Opakování z nižších ročníků 1.Věta,slovo,slabika 2.Druhy vět 3.Zvuková stavba slova-rozlišování 4.Spodoba-znělé a neznělé souhlásky 5.Abeceda-zařazování 6.Druhy slov 7.Vyjmenovaná slova –b,l,m	zeměpis vlastní jména měst, států, světadílů Dějepis jména osobností Multikulturní výchova vyjmenovaná slova etnika
	Znát vyjmenovaná slova, zvládat pravopis, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk	B. Hláskosloví a tvarosloví 1.Pravopis vyjmenovaných slov po P, uvnitř slova a ve slovech s nimi příbuzných 2.Pravopis vyjmenovaných slov po S, uvnitř slova a ve slovech s nimi příbuzných 3.Pravopis vyjmenovaných slov po V, uvnitř slova a ve slovech s nimi příbuzných 4.Pravopis vyjmenovaných slov po Z, uvnitř slova a ve slovech s nimi příbuzných	Etická výchova Environmentální vých. Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Ročník: 6. tabulka 2

Předmět: Jazyk český

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Jazyková výchova	Zvládat pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podnětem	C. Tvarosloví a skladba	
		1.Podstatná jména-rod mužský	
		životný, rod mužský neživotný	
		2.Tvary podstatných jmen	
		3.Slovesa	
		4.Tvary sloves, časování, infinitiv	
		5.Koncovky sloves	
		6.Časování sloves-být, nebýt, mít, nemít	
		7.Závěrečné opakování	
Komunikační a slohová výchova	Komunikovat v běžných situacích, ovládat koncepci a úpravu běžných písemností, popsat děje ,jevy, pracovní postupy, umět reprodukovat text	A. Člověk a svět	
		1.Vypravování	
		2.Vypravování dle obrázkové osnovy	
		3.Popis pracovního postupu	
		4.Formy společenského styku	
		5.Popis jednoduchého předmětu	
		6.Tvorba osnovy	
	Kultivovaně se projevovat, trénovat osobní komunikaci, trénovat písemný projev	B. Člověk a společnost	
		1.Formy společenského styku,cestujeme v dopravním prostředku,jdeme na návštěvu	
		2.Přání a blahopřání	
		3.Důležité životní události,narození dítěte, svatba,promoce	
		4.Vypravování,příprava na budoucí povolání	
		C.Člověk a příroda	
		1.Pracovní postup při přípravě večere,výchova ke zdravému životnímu stylu	

		2.Vypravování-příprava na zvládnutí zátěžových životních situací	
		3.Pokus o volný projev	
		4.První pomoc při zranění v přírodě	
		5.Popis-mé oblíbené místo v přírodě	
		D.Svátky a tradice	
		1.Recepty-můj oblíbený pokrm	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Ročník: 6.třída tabulka 3

Předmět: Jazyk český

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Literární výchova	Rozeznat základní druhy a žánry, znát významné představitelé české literatury, umět ústně formulo- vat dojmy z četby	A.Poslech předčítaného textu Reprodukce přečteného 1.Příběh s dětským hrdinou 2.Přednes 3.Základní literární pojmy spisovatel, ilustrátor 4.Literární druhy rozpočítadla, hádanky	Etická výchova Environmentální v. Zeměpis Dějepis
	Získat pozitivní vztah k literatuře	B.Poslech předčítaného textu Reprodukce přečteného 1.Příběh se zvířecím hrdinou 2.Pohádkové vyprávění o věcech 3.Základní literární pojmy pohádky, říkanky, básně, rytmus, rým 4.Umělecko naučný text	Výtvarná výchova
	Vystihnout hlavní myšlenku textu, dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury-návštěva knihovny, knihovnické lekce	C.Poslech předčítaného textu Reprodukce přečteného 1.Moderní pohádka 2.Žertovné pohádky	Etická výchova

		3.Dramatizace	
--	--	---------------	--

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Oblast:Jazyk a jazyková komunikace

Ročník: 6. tabulka 4

Předmět: Jazyk český

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Literární výchova		4.Čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou	Výtvarná výchova
		5.Práce s textem-charakteristika hlavní postavy	
		6.Základní literární pojmy-bajka	
		7.Divadelní představení - herec	
	Dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti	D.Poslech předčítaného textu	
	literatury,znát významné představitele české	Reprodukce přečteného	
	literatury a ilustrátory	1.Významní autoři české a světové literatury	
		2.Klasické české pohádky	
		3.Světové pohádky	
		4.Pověsti	
		5.Povídky	
		6.Základní literární pojmy	
		pohádka,pověst,povídka	
		7.Reprodukce podle dané osnovy	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Ročník: 7.

Předmět: Jazyk český

Téma:	Školní výstup – žák by měl:	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Jazyková výchova	Zvládat pravopis s předponami a předložkami, znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis, poznat a určit slovní druhy a rozeznat větu jednoduchou od souvětí	A. Opakování z nižších ročníků 1. Věta, slovo, slabika 2. Spodoba – znělé a neznělé souhlásky 3. Podstatná jména, rod, číslo 4. Vyjmenovaná slova 5. Slovesa 6. Předložky 7. Vlastní jména	Zeměpis Vlastní jména měst, států, světadílů Dějepis Jména osobností Multikulturní výchova Vyjmenovaná slova - etnika
	Znát vyjmenovaná slova, zvládat pravopis, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk	B. Nauka o slově 1. Stavba slov – kořen, předpona, přípona 2. Předložky a předpony – ob, v 3. Správné použití v textu	Etická výchova Environmentální výchova Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova
	Zvládat pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem	C. Tvarosloví 1. Podstatná jména – rod mužský životný, neživotný 2. Pád, pádové otázky 3. Skloňování podstatných jmen rodu středního 4. Skloňování podstatných jmen rodu ženského 5. Skloňování podstatných jmen rodu mužského 6. Slovesa – určování času	Etická výchova Environmentální výchova Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova
	Zvládat pravopis	D. Skladba 1. Podmět a přísudek, vyhledávání v textu 2. Shoda přísudku s podmětem 3. Závěrečné opakování	
Komunikační a slohová výchova	Komunikovat v běžných situacích, ovládat koncepci a úpravu běžných písemností, popsat děje, jevy, pracovní postupy, umět reprodukovat	A. Člověk a svět práce 1. Vypravování – úvod, zápleтка, vyvrcholení, rozuzlení	Etická výchova Environmentální výchova Zeměpis

	text	2. Sestavování společného příběhu – člověk v nebezpečí 3. Vypravování podle dané osnovy – cestuji po světě 4. Formy společenského styku 5. Rozhovor 6. Popis, negativní vlivy ve světě	Dějepis Výtvarná výchova
	Kultivovaně se projevovat, trénovat osobní komunikaci, trénovat písemný projev	B. Člověk a společnost 1. Formy společenského styku – mezilidské vztahy, multikulturní výchova, jiná etnika 2. Obhajoba vlastního názoru 3. Důležité životní situace – narození dítěte, svatba, promoce 4. Vypravování, příprava na budoucí povolání 5. Objednávka, naučná literatura 6. Složenka, podací lístek 7. Vyplňování formulářů 8. Nabídka cestovní kanceláře	Etická výchova Environmentální výchova Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova
	Orientovat se v pravidlech českého pravopisu, umět reprodukovat text, ovládat koncepci a úpravu běžných písemností	C. Člověk a zdravý životní styl 1. Výchova ke zdravému životnímu stylu – vegetariánství, poruchy příjmu potravy (dopis kamarádovi) 2. Vypravování – příprava na zvládnutí zátěžových životních situací 3. Pokus o volný projev – tělesně postižení mezi námi 4. První pomoc při zranění, přivolání pomoci 5. Negativní vlivy – alkohol, cigarety, drogy	Etická výchova Environmentální výchova Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova
Literární výchova	Rozeznat základní literární druhy a žánry, znát významné představitele české literatury, umět ústně formulovat dojmy z četby	A. Poslech předčítaného textu, reprodukce přečteného 1. Příběh s dětským hrdinou	

		2. Přednes 3. Základní literární pojmy – spisovatel, ilustrátor 4. Literární druhy – rozpočítadla, hádanky	
	Získat pozitivní vztah k literatuře	B. Poslech předčítaného textu, reprodukce přečteného 1. Příběh se zvířecím hrdinou 2. Pohádkové vyprávění o věcech 3. Základní literární pojmy – pohádky, říkanky, básně, rytmus, rým 4. Umělecko naučný text	
	Vystihnout hlavní myšlenku textu, dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury – návštěva knihovny a knihovnické lekce	C. Poslech předčítaného textu, reprodukce přečteného 1. Moderní pohádka 2. Žertovné pohádky 3. Dramatizace 4. Čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou 5. Práce s textem – charakteristika hlavní postavy 6. Základní literární pojmy – bajka 7. Divadelní představení	Etická výchova Environmentální výchova Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova
	Dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, znát významné představitele české literatury a ilustrátory	D. Poslech předčítaného textu, reprodukce přečteného 1. Významní autoři české a světové literatury 2. Klasické české pohádky 3. Světové pohádky 4. Pověsti 5. Povídky 6. Základní literární pojmy – pohádka, pověst, povídka 7. Reprodukce podle dané osnovy	

kola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Ročník: 8.

Předmět: JAZYK ČESKÝ

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Čtení	● Poznat a určit slovní druhy ● skloňovat podstatná a přídavná jména, časovat slovesa	Tvarosloví - slovní druhy ● skloňování podstatných jmen ● časování sloves ● druhy a skloňování přídavných jmen ● číslovky základní, řadové ●	
	● Zvládat pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s několikanásobným podmětem	Skladba – základní větné členy ● shoda přísudku s podmětem ● pravopis přičestí minulého ● shoda přísudku s několikanásobným podmětem ●	
Komunikační a slohová výchova	● Číst plynule s porozuměním ● umět reprodukovat text	Čtení ● prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním ● odborné texty(slovníky, encyklopedie, jazykové příručky), noviny, časopisy ●	Přírodopis, Zeměpis, Dějepis, Enviromentální výchova, Globální výchova

	● Ovládat koncepci a úpravu běžných písemností ● sestavit vlastní životopis ● popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy	Písemný projev ● osobní komunikace(dopis, adresa) ● dotazník, žádost, životopis ● popis pracovního postupu, charakteristika ●	Pv, Ov, Globální výchova
	● Komunikovat v běžných situacích ● rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk ● vyprávět podle předem stanovené osnovy	Mluvený projev ● zásady kultivovaného projevu ● osobní komunikace ● otázky a odpovědi ● vypravování na dané téma	Ov, Globální výchova
Literární výchova	● Orientovat se v literárním textu, vystihnout hlavní myšlenku	Práce s textem ● charakteristika děje a jednajících postav příběhu ● výklad textu	●
	● Znat významné představitele české literatury ● umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	Literární druhy a žánry ● poezie, próza, divadelní hra ● významní autoři české a světové literatury	●

Stupeň: II. – 9. ročník41

	• Vyprávět podle předem připravené osnovy • Komunikovat v běžných situacích • Rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk	Mluvený projev – zásady kultivovaného projevu - komunikační žánry (projev, diskuse) - osobní komunikace - rozhovor – otázky a odpovědi	
Literární výchova	• Orientovat se v literárním textu, vystihnout hlavní myšlenku • Umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení • Dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury	Práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu - výklad přiměřeného textu Poslech a reprodukce – soustředěný poslech - reprodukce přečteného - recitace, dramatizace - čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou Literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra - významní autoři české a světové literatury	Dramatika, VV PC

5.1.2. Řečová výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Řečová výchova se zařazuje jako disponibilní hodina v rámci povinného učebního plánu po jedné vyučovací hodině v 1.- 3.ročníku. Je součástí předmětu Český jazyk.

Cílem a posláním řečové výchovy je rozvoj komunikačních dovedností, které jsou předpokladem aktivního zapojení žáků do běžného života. V 1.-3.ročníku je nezbytná pro všechny žáky, v dalších ročnících pokračuje dle aktuální potřeby. U dětí s mentálním postižením je při výuce nezbytný individuální přístup, tj. rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem dítěte. Znamená to i snahu předcházet možným poruchám a překonávání vývojových nedostatků ve sdělování.

Obsahem řečové výchovy je rozvíjení řečových schopností v oblasti:

- receptivní,
- centrální,
- expresivní.

Organizační formy řečové výchovy úzce souvisejí s aktuální úrovní řečových schopností, mentálním postižením a s potřebou rozvíjet konkrétní dovednosti.

5.1.4. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má týdenní časovou dotaci 3 hodiny od 3. do 9. ročníku. Výuka probíhá ve skupinách. Modelem výuky je britská angličtina.

Hlavním záměrem je vzbudit v žácích zájem o anglický jazyk a anglickou kulturu. Mezi další cíle patří uvědomit si důležitost osvojení si cizího jazyka pro další život, seznámit žáky se základní slovní zásobou a jazykovými strukturami nezbytnými pro jednoduchou komunikaci, získat porozumění pro jiné kultury, země, zvyky a lidi. Vše probíhá především zábavnou formou.

Při výuce je kladen důraz na komunikativní dovednosti s porozuměním.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a třídit informace
- systematicky používat naučené jazykové prostředky
- jednoduchou formou vyjadřovat základní myšlenku textu
- pracovat s chybou
- využívat znalosti a dovednosti v projektových pracích a tím podporovat další sebevzdělávání
- pracovat se slovníkem

Kompetence k řešení problémů:

- rozpoznat problém (neporozumění čtenému či slyšenému textu, fonetické a pravopisné problémy)
- pojmenovat problém, najít vhodnou cestu k jeho řešení, ověřit si správnost řešení a obhájit řešení

Kompetence komunikativní:

- jasně, souvisle a srozumitelně se vyjádřit ústní i písemnou formou
- poslouchat a zapojit se do jednoduchého rozhovoru
- porozumět a pracovat s mluveným i psaným textem
- spolupracovat s ostatními žáky
- volit vhodnou slovní zásobu
- interpretovat vlastní názory i názory druhých
- využívat prostředky moderní komunikace (internet, SMS)

Kompetence sociální a personální:

- efektivně spolupracovat ve skupině i ve dvojici
- vyslechnout názory druhých a respektovat je
- požádat o pomoc v případě nejasností a dokázat poskytnout pomoc
- registrovat neverbální komunikaci a užívat ji
- rozeznat odlišnosti jiných kulturních prostředí a respektovat je
- vytvářet si pozitivní náhled na sebe sama

Kompetence občanské

- respektovat tradice a kulturní hodnoty v Británii a u nás a popsat rozdíly mezi nimi

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 3.

Předmět: Jazyk anglický

Téma:	Učivo:	Školní výstup - žák /podle svých možností/	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Základní fráze	Slovní zásoba Pozdravy, prosba, poděkování	Rozumí pozdravu, prosbě a poděkování	Český jazyk, Hudební výchova, Multikulturní výchova
Školní pomůcky	Slovní zásoba Školní pomůcky	Rozumí základním pokynům učitele ve třídě (pen, book, table)	Český jazyk, Hudební výchova, Dramatická výchova
Číselná řada	Slovní zásoba Čísla 1 - 5 Ovoce, zelenina	Počítá od 0 do 5. Umí pojmenovat druhy ovoce a zeleniny	Matematika, Český jazyk, Hudební výchova

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 4.

Předmět: Jazyk anglický

Téma:	Učivo:	Školní výstup - žák /podle svých možností/	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Seznámení s abecedou	Poslouchání anglické abecedy	Rozezná českou abecedu o anglické	Český jazyk, Hudební výchova, Multikulturní výchova
Základní fráze	Slovní zásoba Pozdravy, představení se,	Umí pozdravit, poprosit a poděkovat	Český jazyk, Hudební výchova, Multikulturní výchova
Časové údaje	Slovní zásoba Dny v týdnu	Pozná dny v týdnu	Český jazyk, Hudební výchova, Dramatická výchova
Školní pomůcky	Slovní zásoba Školní pomůcky, věci kolem nás	Rozumí základním pokynům učitele (door, window, computer)	Český jazyk, Hudební výchova, Dramatická výchova
Zvířata	Slovní zásoba Zvířata	Rozumí základním pojům (dog, cat, horse)	
Číselná řada	Slovní zásoba Čísla 0 - 10	Počítá od 0 do 10. Správně reaguje na otázku: How old are you? Z poslechu zapíše telefonní číslo.	Matematika, Český jazyk, Hudební výchova
Barvy	Slovní zásoba	Přiřadí správnou barevnou kartičku ke slovu	Výtvarná výchova, Hudební výchova

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 5.

Předmět: Jazyk anglický

Téma:	Učivo:	Školní výstup - žák /podle svých možností/	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Představování	Slovní zásoba	Umí se představit, poprosit, poděkovat	Český jazyk, Hudební výchova, Multikulturní výchova
Časové údaje	Slovní zásoba	Umí vyjmenovat dny v týdnu, rozumí měsícům	Český jazyk, Hudební výchova, Dramatická výchova
Barvy	Slovní zásoba	Umí pojmenovat základní barvy	Výtvarná výchova, Hudební výchova
Moje rodina	Slovní zásoba	Vyjmenuje rodinné příslušníky	
Číselná řada	Numbers	Počítá od 0 do 15.Správně reaguje na otázku: How old are you?Z poslechu zapíše telefonní číslo.	Matematika, Český jazyk, Hudební výchova

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 6.

Předmět: Jazyk anglický

Téma:	Učivo:	Školní výstup - žák /podle svých možností/	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Seznámení s abecedou	abeceda, základní fráze	Žák si uvědomuje existenci odlišných hlásek v angličtině, napodobuje výslovnost vzorových slov. Představí se, zeptá se na jméno, pozdraví a rozloučí se.	Český jazyk, Hudební výchova, Multikulturní výchova
Školní pomůcky	slovní zásoba, What is this?	Poznává základní školní pomůcky, reaguje na jednoduché příkazy. Používá a odpovídá na otázku: What is this?	Český jazyk, Hudební výchova, Dramatická výchova
Číselná řada	numbers	Počítá od 0 do 20. Správně reaguje na otázku: How old are you? Z poslechu zapíše telefonní číslo.	Matematika, Český jazyk, Hudební výchova
Barvy, části těla	slovní zásoba	Poznává a pojmenuje základní barvy a části těla. Kreslí podle „barevného diktátu“	Výtvarná výchova, Hudební výchova
Who's this? Happy birthday to you.	Who is this? , zájmena	Rozlišuje mezi otázkou týkající se osoby a věci. Používá osobní a přivlastňovací zájmena: I, you, he, she, it, my, your, his, her.	Český jazyk, Dramatická výchova

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník:7.

Předmět: Jazyk anglický

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Ve škole	Pojmenuje základní školní pomůcky, jednotlivé věci a nábytek ve třídě.Používá ukazovací zájmeno <i>this</i> .Seznámí se s množným číslem.	slovní zásoba, this is	Český jazyk
Části těla a obličeje	Pojmenuje části těla a obličeje.Jednoduše popíše svůj vzhled.Sloveso <i>to have got</i> používá v oznamovací větě.K popisu využívá základní opozita.	slovní zásoba to have got, opozita	Výtvarná výchova, Dramatická výchova
Moje rodina	Vyjmenuje rodinné příslušníky,popíše jednoduše jejich vzhled.Tvoří oznamovací věty, otázky a krátké odpovědi se slovesem <i>to be</i> .	to be, to have got / ve 3. os. /, slovní zásoba	Člověk a jeho svět,Český jazyk
Číselná řada	Počítá od 0 do 20.Dokáže se spolužáka zeptat na jeho věk.Spočítá anglicky jednoduché příklady.	How old are you? ,numbers	Matematika

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník:8.

Předmět: Jazyk anglický

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Zvířata	Pojmenuje domácí i exotická zvířata. Vyjadřuje vlastnictví, formuluje jednoduché otázky a odpovídá. Používá slovesa <i>to be</i> , <i>to have got</i> .	slovní zásoba, slovesa <i>to be</i> , <i>to have got</i>	Přírodověda, Český jazyk
Město	Určuje místa a budovy ve městě, také základní směry. Používá existenciální vazbu <i>there is/are</i> .	slovní zásoba, <i>there is/are</i>	Občanská nauka, Zeměpis
Oblečení	Pojmenuje oblečení a popíše jeho barvu. Sloveso <i>to have got</i> používá v oznamovací a tázací větě a v krátké odpovědi.	barvy-opakování, slovní zásoba, <i>to have got</i>	Český jazyk, Výtvarná výchova
V přírodě	Popisuje místa a části krajiny, tvoří množné číslo. Používá slovesa <i>to be</i> , <i>to have got</i> i existenciální vazbu <i>there is/are</i> .	slovní zásoba, revision	Zeměpis, Český jazyk

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 9.

Předmět: Jazyk anglický

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Můj domov	Popisuje jednotlivé části domu – pokoje a místnosti. Vyjmenuje základní druhy nábytku. Určuje polohu věcí.	slovní zásoba, sloveso <i>to have got</i> , předložky místa <i>in, on</i>	Český jazyk, Občanská nauka, Výtvarná výchova
Nakupování, potraviny	Popisuje běžné potraviny. Vyjmenuje základní druhy ovoce a zeleniny. Vyjadřuje libost a nelibost. Mluví o tom, co jí, nebo nejí. Zvládne krátký rozhovor při nakupování.	slovní zásoba, slovesa <i>like, eat, pay, buy</i> v přítomném čase prostém, zápor slovesa, otázka	Přírodověda, Český jazyk
Počasí, kalendář přírody, oblékání	Vyjmenuje základní typy počasí a roční období. Popíše, které má rád a jak se do něj obléci.	slovní zásoba, slovesa <i>like, wear</i> , zápor a otázka u sloves v přítomném čase	Přírodověda, Výtvarná výchova, Český jazyk
Sport, hry a koníčky	Popíše své zájmy, pojmenuje jednotlivé sporty	slovní zásoba, vazba <i>interested in</i>	Tělesná výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova

5.1.5 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je vyučován na druhém stupni s týdenní časovou dotací 2 hodiny v 6 a 7. ročníku, 1 hodina v 8 a v 9. ročníku. Výuka probíhá ve skupinách .

Hlavním je vzbudit v žácích zájem o německý jazyk. Mezi další cíle patří: uvědomit si důležitost osvojení si cizího jazyka pro další život, seznámit žáky se základní slovní zásobou a jazykovými strukturami nezbytnými pro jednoduchou komunikaci, získat porozumění pro jiné kultury, země, zvyky a lidi. Vše probíhá především zábavnou formou.

Při výuce je kladen důraz na komunikativní dovednosti s porozuměním.

U žáků s 3., 4. a 5. stupněm PO je 6 vyučovacích hodin dalšího cizího jazyka nahrazeno 5 hodinami Českého jazyka a 1 hodinou Matematiky.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a třídit informace
- systematicky používat naučené jazykové prostředky
- jednoduchou formou vyjadřovat základní myšlenku textu
- pracovat s chybou
- využívat znalosti a dovednosti v projektových pracích a tím podporovat další sebevzdělávání
- pracovat se slovníkem

Kompetence k řešení problémů:

- rozpoznat problém (neporozumění čtenému či slyšenému textu, fonetické a pravopisné problémy)
- pojmenovat problém, najít vhodnou cestu k jeho řešení, ověřit si správnost řešení a obhájit řešení

Kompetence komunikativní:

- jasně, souvisle a srozumitelně se vyjádřit ústní i písemnou formou
- poslouchat a zapojit se do jednoduchého rozhovoru
- porozumět a pracovat s mluveným i psaným textem
- spolupracovat s ostatními žáky
- volit vhodnou slovní zásobu
- interpretovat vlastní názory i názory druhých
- využívat prostředky moderní komunikace (internet, SMS)

5.2. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět má v 1. až 9. ročníku časovou dotaci 4 hodiny týdně (z toho je v 6. ročníku 1 hodina z disponibilní časové dotace). Výuka probíhá většinou ve třídách, popř. v počítačové učebně.

Vzdělávací obsah je rozčleněn na 4 tematické okruhy:

- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a prostoru
- aplikační úlohy

Vyučovací předmět sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti, pracuje se základními matematickými pojmy a symboly, matematickými postupy a způsoby jejich užití, učí přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulátoru a matematických výukových programů. Učitel vede žáky k práci s učebnicemi a pracovními sešity, vede je k samostatnému vyhledávání informací, které užijí v běžném životě a k sebehodnocení – poznání vlastního pokroku a nacházení chyb, kterých se dopustili. Učitel podporuje práci s různými zdroji informací – hledání, třídění, využívání a řešení úloh z praktického života. Učitel vede žáky k práci podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu, k orientaci se v jednoduché technické dokumentaci a cvičí žáky v pracovní výdrži.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

1. kompetence k učení

- umět vyhledávat a použít informace (v praxi, tabulky) - ověřit správnost
- umět pracovat s textem, porozumět a vybrat důležité
- zařazení poznatků do systému (jednotky délky...)
- ukazovat praktické využití (měření, vážení hra na obchod)
- trvale prohlubujeme vztah a zájem k předmětu (kladně hodnotíme, chválíme)
- vytvářet správné podmínky k učení
- vychováváme k potřebě neustálého sebevzdělávání
- učíme žáky plánovat svůj čas, stanovit si vhodnou dobu na domácí úkoly

2. kompetence k řešení problémů

- stanovit cíl a naznačit cesty
- propojit učivo s praxí
- navozovat problémové situace a následně je řešit – posuzovat několik výsledných řešení
- vyhledávat vhodné informace a aplikovat vhodné způsoby řešení
- vést žáky k prevenci, k obhajování svého názoru, tolerance k názoru druhého

3. kompetence komunikativní

- formulovat myšlenky na základě přiměřené slovní zásoby- kladení otázek a podněcovat k rozvíjení slovní zásoby
- hovořit a naslouchat
- směřovat žáky k umění formulovat problém
- navození klidného prostředí ve třídě
- vytvářet kladný vztah ke čtení s poroz. – rozšíření komunikace se žáky (e-mail)
- používat základní pravidla slušné komunikace

4. kompetence personální a sociální

- poskytuje pomoc a umí o ní požádat
- učit zásadám týmové práce (zorganizovat práci ve skupině a dvojicích) – účinně spolupracujeme ve skupinách
- objektivně hodnotit práci svou a jiných
- vytvářet prostředí k aktivní diskuzi

5. kompetence občanská

- aktivní zapojení žáků do matematických soutěží
- vytvářet situace, která mají pravidla a umět je respektovat

6. osobnostně sociální environmentální výchova

- navození pohodové atmosféry školy, třídy a kolektivu – nezesměšňovat žáky

7. osobnostně sociální výchova

- předcházet stresovým situacím a umět se s nimi vyrovnat (5, písemky) – uplatňovat pravidla tělesné a duševní hygieny

- seznámit co s největším množstvím matem. her a mat. aktivit

8. multikulturní výchova

- respektovat individualitu člověka

9. kompetence pracovní

- podněcovat žáky k soustředěné práci – rozvíjet manuální dovednost (geometrie)
rýsování a výroba modelů
- dodržovat bezpečnost práce

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 1.

Předmět: Matematika

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Aritmetika	zvládá orientaci v prostoru (nahore, dole, vpravo, vlevo) umí porovnávat množství v oboru do 5 zná čísla 1-5 zná matematické pojmy + -= umí sčítat a odčítat v oboru do 5 umí se orientovat na číselné ose do 10	Orientace v prostoru Pojmy více, méně, rovná se Vytváření konkrétních představ o čísle Čísla 1-5 Porovnávání množství v oboru do pěti Sčítání a odčítání v oboru do 5 Symboly + - = Numerace do 10 (seznámení)	Prvouka hra na obchod použití platidel v obchodě
Geometrie	poznává základní geometrické tvary umí graficky znázornit základní geometrické tvary	Základní útvary v rovině (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník)	Prvouka aplikace základních geometrických tvarů na dopravní značky

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 2.

Předmět: Matematika

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Aritmetika	umí určit hodnotu čísla, které leží před, za, hned před, hned za zná čísla 0-10 umí sčítat a odčítat v oboru do 10 umí rozložit čísla do 10 orientuje se na číselné ose, umí vyznačit na číselné ose čísla do 10 umí vyřešit jednoduché rovnice ($4 - = 1$) umí se orientovat na číselné ose do 20	Pojmy před, za, hned před, hned za Čísla 1-10 Početní operace s 0 Rozklad čísel v oboru do 10, dočítání Orientace na číselné ose v oboru do 10 Řešení jednoduchých rovnic Numerace do 20 (seznámení)	Prvouka hra na obchod použití platidel v obchodě
Geometrie	umí vyznačit bod pozná a umí narýsovat čáry přímé a nepřímé pozná rozdíl mezi úsečkou a přímkou umí narýsovat úsečku a přímku pozná základní geometrické útvary	Bod Čáry přímé a nepřímé Úsečka a přímka Základní útvary v prostoru (krychle, koule)	Prvouka aplikace geometrických útvarů v okolí stavby z krychlí

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 3.

Předmět: Matematika

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Aritmetika	umí číst a psát číslice v oboru do 20 sčítat a odčítat s užitím názoru do 20 s přechodem přes 10 umí vypočítat slovní úlohy v oboru do 20 umí rozložit čísla do 20 umí zapsat čísla do 20 na číselné ose umí se orientovat na číselné ose do 100	Obor přirozených čísel do 20 Zápis a rozklad čísla Porovnávání čísel Sčítání a odčítání v oboru do 20 S přechodem přes 10 Rozklad čísla, dočítání Numerace do 100 (seznámení)	Prvouka hra na obchod použití platidel v obchodě
Geometrie	umí užívat pravítko umí narýsovat přímku a úsečku umí označit přímku a úsečku pozná základní geometrické útvary	Užití pravítka Rýsování přímek a úseček Základní útvary v prostoru (krychle, kvádr, koule, válec)	Prvouka stavba města z papírových krabiček různých tvarů

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o. p. s. Třída: Ročník: 4. Předmět: Matematika			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností)	Učivo:	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy:
Aritmetika	umí číst a psát číslice v oboru do 100 sčítat a odčítat jednotky s přechodem desítek násobit a dělit čísla 0 – 10 orientovat se na číselné řadě do 100 manipulovat s penězi umí používat jednotky hmotnosti, délky porovnávat čísla v oboru do 100 umí vypočítat slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu úkonu sčítání, odčítání násobků 10 paměťové zvládnutí násobných řad násobení, dělení 0, 1, 2, 3, 5, 10	Obor přirozených čísel do 100 Zápis a rozklad čísla Porovnávání čísel Matematické hry Numerace do 100 Násobky 10 Řady násobků Násobení	Přírodověda hra na obchod vážení a měření Pracovní vyučování výroba jednoduchých matematických pomůcek výroba města
Geometrie	umí označit bod umí narýsovat a změřit úsečku umí porovnávat úsečky umí narýsovat rovnoběžné a různoběžné přímky pozná rovinné a prostorové útvary	Užití pravítka Rýsování přímek a úseček Základní útvary v prostoru (krychle, kvádr, válec, koule) Základní rovinné útvary (obdélník, čtverec, trojúhelník, kruh)	Výtvarná výchova Kreslení různých útvarů

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o. p. s. Třída: Ročník: 5. Předmět: Matematika			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností)	Učivo:	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy:
Aritmetika	umí číst a psát číslice v oboru do 1000 sčítat a odčítat jednotky s přechodem desítek umí násobit a dělit čísla 4,6,7,8,9 umí orientovat se na číselné řadě do 1000 umí prakticky využít znalosti (např. manipulace s penězi, ..) umí používat jednotky hmotnosti, délky, objemu a času porovnávat čísla v oboru do 1000 umí vypočítat slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma početním výkonům umí rozeznat sudá a lichá čísla umí zaokrouhlovat čísla na desítky, stovky umí násobit a dělit čísla 0 -10	Obor přirozených čísel do 1000 Zápis a rozklad čísla Násobení Dělení Porovnávání čísel Násobné řady do 100 Numerace do 1000 Pamětné sčítání do 100 Zpětná kontrola pomocí kalkulačků Matematické hry	Přírodověda hra na obchod Pracovní vyučování výroba časového rozvrhu dne

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.
 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Předmět: Matematika
 Ročník: 6.

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Číslo a početní operace	Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla do 10.000 Zvládá orientaci na číselné ose do 10.000 Písemně sčítá a odčítá do 10.000 Písemně násobí jednociferné čísla v oboru do 100 Písemně dělí se zbytkem v oboru do 100	písemné sčítání a odčítání do 10.000 rozklad čísla, porovnávání a zaokrouhlování čísel číselná osa sčítání a odčítání do 10.000 násobení do 100 dělení se zbytkem do 100	Osobnostní a sociální výchova
Závislosti, vztahy a práce s daty	Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času a objemu Zvládá jednoduché početní úkony s penězi	jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) jednotky hmotnosti (g, kg, t) jednotky času (hod, min, s) jednotky objemu (l, hl) početní úkony s penězi	
Geometrie v rovině a v prostoru	Používá rýsovací pomůcky a potřeby Odhadne délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky, sestrojí střed a osu úsečky Vyznačí úhel, narýsuje úhel pravý, ostrý, tupý a přímý Sestrojí trojúhelník	rovinné útvary (úsečka, lomená čára) grafický součet a rozdíl úseček střed a osa úsečky úhel (vyznačování a rýsování úhlu, úhel pravý, přímý, ostrý a tupý) rovinné útvary (trojúhelník)	
Aplikační úlohy	řeší jednoduché slovní úlohy při sčítání a odčítání do 10.000 řeší jednoduché slovní úlohy při násobení a dělení v oboru do 100 řeší jednoduché slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti, času a objemu	sčítání a odčítání do 10.000 násobení a dělení v oboru do 100 jednotky délky, hmotnosti, času a objemu	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Předmět: Matematika
Ročník: 7.

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Číslo a početní operace	Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla do 1.000.000 Zvládá orientaci na číselné ose do 1.000.000 Písemně sčítá a odčítá do 1.000.000 Písemně násobí trojciferné číslo dvojciferným činitelem Písemně dělí jednociferným dělitelem se zbytkem	sčítání a odčítání do 1.000.000 porovnávání a zaokrouhlování čísel číselná osa sčítání a odčítání do 1.000.000 písemné násobení přirozených čísel do 10.000 písemné dělení přirozených čísel do 10.000	Osobnostní a sociální výchova
Závislosti, vztahy a práce s daty	Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času a objemu Zvládá početní úkony s penězi	jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) jednotky hmotnosti (g, kg, t) jednotky času (hod, min, s) jednotky objemu (l, hl, dl, cl, ml)	
Geometrie v rovině a v prostoru	Vyznačuje, rýsuje a měří úhly Provádí jednoduché konstrukce úhlu Zná základní rovinné útvary Sestrojí mnohoúhelníky Vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku	úhel, velikost úhlu mnohoúhelníky (trojúhelník) rovinné obrazce (čtyřúhelník, šestiúhelník, osmiúhelník) obvody rovinných obrazců	
Aplikační úlohy	Samostatně řeší praktické úlohy Řeší jednoduché slovní úlohy při sčítání a odčítání do 1.000.000 Řeší jednoduché slovní úlohy při násobení maximálně trojciferného čísla dvojciferným činitelem Řeší jednoduché slovní úlohy při dělení jednociferným dělitelem bez zbytku Řeší jednoduché slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti, času a objemu Řeší jednoduché slovní úlohy z praktického života pro výpočet obvodu rovinných obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník)	sčítání a odčítání do 1.000.000 písemné násobení přirozených čísel do 10.000 písemné dělení přirozených čísel jednotky délky, hmotnosti, času a objemu obvody rovinných obrazců	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.
 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Předmět: Matematika
 Ročník: 8.

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Číslo a početní operace	Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla do 1.000.000 Zvládá orientaci na číselné ose do 1.000.000 Písemně sčítá a odčítá do 1.000.000 Písemně násobí čtyřciferné číslo dvojciferným činitelem Písemně dělí dvojciferným číslem Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	sčítání a odčítání do 1.000.000 porovnávání a zaokrouhlování čísel číselná osa sčítání a odčítání do 1.000.000 písemné násobení přirozených čísel do 1.000.000 písemné dělení přirozených čísel zlomky, základní pojmy, základní početní operace, zápis, užití desetinná čísla, jejich zápis, čtení, užití, jednoduché matematické operace s nimi	Osobnostní a sociální výchova
Závislosti, vztahy a práce s daty	Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu	jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) jednotky hmotnosti (g, kg, t) jednotky času (hod, min, s) jednotky obsahu (mm^2, cm^2, m^2, a, ha, km^2) jednotky objemu (l, hl, dl, cl, ml)	
Geometrie v rovině a v prostoru	Zná a umí narýsovat základní rovinné útvary	rovinné útvary – lichoběžník, rovnoběžník	

	Vypočítá obvod kruhu Vypočítá obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a kruhu Vypočítá povrch krychle a kvádrů Načrtne základní tělesa a sestrojí jejich sítě Sestrojí základní rovinné útvary v osově souměrnosti	obvod kruhu obsahy obrazců prostorové útvary – povrch krychle a kvádrů prostorové útvary – krychle a kvádr osová souměrnost	
Aplikační úlohy	Samostatně řeší praktické úlohy Řeší jednoduché slovní úlohy při sčítání a odčítání do 1.000.000 Řeší jednoduché slovní úlohy při násobení čtyřciferného čísla dvojciferným činitelem Řeší jednoduché slovní úlohy při dělení dvojciferným dělitelem Řeší jednoduché slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti, času a objemu Řeší jednoduché slovní úlohy z praktického života pro výpočet obvodu a obsahu rovinných obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh)	písemné sčítání a odčítání písemné násobení písemné dělení jednotky délky, hmotnosti, času a objemu praktické geometrické úlohy	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.
 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Předmět: Matematika
 Ročník: 9.

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Číslo a početní operace	Písemně násobí víceciferná čísla Písemně dělí dvojčiferným číslem Dělí desetinná čísla Řeší jednoduché úlohy na procenta Řeší jednoduché rovnice Zná římské číslice	písemné násobení přirozených čísel do 1.000.000 písemné dělení přirozených čísel písemné dělení desetinných čísel procenta, základní pojmy, jednoduché výpočty, úrok rovnice, jednoduchá lineární rovnice římské číslice	Osobnostní a sociální výchova
Závislosti, vztahy a práce s daty	Používá měřítko plánu a mapy Vyhledává, třídí a porovnává data Vypracuje jednoduchou tabulku	poměr, měřítko závislosti a data. Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti grafy, tabulky, aritmetický průměr	
Geometrie v rovině a v prostoru	Vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle a válců Načrtne základní tělesa a sestrojí jejich sítě	prostorové útvary, kvádr, krychle a válec povrch a objem	

	Sestrojí základní rovinné útvary ve středové souměrnosti Používá technické písmo Čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	čtvercová síť středová souměrnost technické písmo druhy čar a jejich použití kótování	
Aplikační úlohy	Samostatně řeší praktické úlohy Řeší úlohy z praktického života v oboru do 1.000.000 Sestavuje praktické úlohy z denního života Hledá různá řešení předložených situací Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	slovní úlohy (praktické z běžného života, geometrické) číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie práce s kalkulačkou, počítačem a internetem při řešení matematických úloh	

5.3. Informatika

Charakteristika předmětu:

Předmět Počítače je vyučován v 4. až 9. ročníku v povinné týdenní dotaci 1 hodina. Předmět umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

vede žáky k systematickému zpracovávání a vyhodnocování informací

Kompetence k řešení problémů:

podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů

Kompetence komunikativní:

předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci, vyžaduje od žáků srozumitelné vyjádření, podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků

Kompetence sociální:

nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k práci, svědomité plnění úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské:

učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Vyučovací předmět: Počítače			
ročník: čtvrtý			
Téma:	Školní výstup:	Učivo:	Průřezová témata:
Základní práce s počítačem	zapne a vypne počítač pracuje s myší, klik, dvojklik, označování textu myší pracuje s klávesnicí, velká a malá písmena, Caps Lock, numerická klávesnice základní práce s programem - MS Word respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem	procvičování práce s myší, klávesnicí základní obsluha počítače práce v programu Word bezpečnost při práci s PC a elektronikou	ČJ, AJ, M, Přv, VI, Vv, Hv
Práce s výukovými programy	zapne výukový program procvičuje látku z ostatních předmětů Práce s interaktivní tabulí	propojení látky s ostatními předměty, upevňování zájmu o výpočetní techniku procvičování ovládání jednotlivých výukových programů	
Internet	Bezpečnost práce s internetovými prohlížeči	You Tube	

Vyučovací předmět: Počítače			
ročník: pátý			
Téma:	Školní výstup:	Učivo:	Průřezová témata:
Základní práce s počítačem	Respektuje bezpečné používání počítače a daného příslušenství	bezpečnost při práci s PC a elektronikou	ČJ, AJ, M, Přv, VI, Vv, Hv
	ovládá práci v základních aplikacích (malování, Word)	práce v aplikaci malování (uložení) tvoření textového dokumentu a úprava (velikost písma, typ písma), uložení vytvořené práce	
Práce s výukovými programy	procvičuje látku z ostatních předmětů Práce s interaktivní tabulí	propojení látky s ostatními předměty, procvičování ovládání výukových programů	
Internet	Bezpečnost práce s internetovými prohlížeči Vyhledávání informací	You tube, Vyhledávání spojů hromadné dopravy, počasí	

Vyučovací předmět: Počítače			
ročník: šestý			
Téma:	Školní výstup:	Učivo:	Průřezová témata:
Základní práce s počítačem	Respektuje bezpečné používání počítače a daného příslušenství	bezpečnost práce - počítač, mobil, tablet (využívání komunikačních aplikací př. WhatsApp) vytvoření e-mailové adresy	ČJ, AJ, M, PŘ, Z, D, Ov, Vv, Hv
Práce s výukovými programy	ovládá práci v základních aplikacích (malování, Word)	tvoření, úprava textového dokumentu (velikost, typ, barva písma), uložení a zálohování práce aplikace malování - práce dle zadaných pokynů	
Internet	procvičuje látku z ostatních předmětů	propojení látky s ostatními předměty, procvičování ovládání výukových programů	
	Bezpečnost práce s internetovými prohlížeči Vyhledávání informací	Vyhledávání informací - př: Vyhledávání spojů, počasí, hudba, zprávy z regionu	

Vyučovací předmět: Počítače			
ročník: sedmý			
Téma:	Školní výstup:	Učivo:	Průřezová témata:
Základní práce s počítačem	Respektuje bezpečné používání počítače a daného příslušenství	bezpečné používání soc. sítí (př. Facebook)	ČJ, AJ, M, Př, Z, D, Ov, Vv, Hv
	ovládá práci v základních aplikacích (Word, PowerPoint)	používání e-mailu - posílání, přečtení zpráv	
Práce s výukovými programy	procvičuje látku z ostatních předmětů	tvoření, úprava textového dokumentu (text a jeho úprava, vkládání obrázků). Uložení, tisk. Otevření aplikace Power poitu - základní fce	
Internet	Bezpečnost práce s internetovými prohlížeči Vyhledávání informací	propojení látky s ostatními předměty, procvičování ovládání výukových programů Vyhledávání informací - aktuality z ČR, Wikipedie, vyhled. hudby dle zadání (populární, lidová, vážná)	

Vyučovací předmět: Počítače			
ročník: osmý			
Téma:	Školní výstup:	Učivo:	Průřezová témata:
Základní práce s počítačem	Respektuje bezpečné používání počítače a daného příslušenství	bezpečné používání soc. sítí (Facebook, Instagram) e-mail (vytvoření složek, Spam!!!)	ČJ, AJ, M, PŘ, Z, D, Ov, Vv, Hv
	ovládá práci v základních aplikacích (Word, PowerPoint, Excel)	Vytvoření složek. Vkládání, uložení vytvořených dokum. Práce v aplikaci Power point - vkládání obrázků, textu. Otevření aplikace Excel a základní orientace v aplikaci Vytvoření grafu (Word)	
Práce s výukovými programy	procvičuje látku z ostatních předmětů	propojení látky s ostatními předměty, procvičování ovládání výukových programů	
Internet	Bezpečnost práce s internetovými prohlížeči Využívá internetové prohlížeče	Vyhledávání informací dle pokynů vyučujícího	

Vyučovací předmět: Počítače			
ročník: devátý			
Téma:	Školní výstup:	Učivo:	Průřezová témata:
Základní práce s počítačem	Respektuje bezpečné používání počítače a daného příslušenství	sociální sítě (TikTok, Instagram, ...) - na co si dávat pozor	ČJ, AJ, M, PŘ, Z, D, Ov, Vv, Hv Ch, Vzk
Práce s výukovými programy	ovládá práci v základních aplikacích (Word, PowerPoint, Excel)	Procvičování naučených dovedností v daných aplikacích Tvoření prezentace na zadané téma	
Digitální fotografie	procvičuje látku z ostatních předmětů	propojení látky s ostatními předměty procvičování ovládání výukových programů	
Internet	dodržuje základní bezpečnostní pravidla při práci s digitální technikou	Práce s digitálním fotoaparátem, základní úprava fotografií procvičování ovládání výukových programů	
	Bezpečnost práce s internetovými prohlížeči Využívá internetové prohlížeče	Seznámení s internetovými obchody (podmínky, možnosti placení. Na co si dát pozor!)	

5.4. Člověk a jeho svět

5.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Prvouka je vyučován v prvním, ve druhém a ve třetím ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách, venkovních učebnách, na vycházkách, v přírodě, při exkurzích nebo při besedách. Některá témata se realizují formou třídních nebo školních projektů.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu: vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků, vytváření správných mezilidských vztahů, poznávání nejbližšího okolí
- **Lidé kolem nás** – postupné osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi, ale i problémy provázející soužití lidí, porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti, uvědomění si svého místa mezi lidmi, poznávání nejbližšího okolí
- **Lidé a čas** – orientace v dějích a čase od nejznámějších událostí v rodině až k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země, chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- **Rozmanitost přírody** – poznávají na Zemi, jako planetě sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život, proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody, všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- **Člověk a jeho zdraví** – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k rozšiřování svých poznatků, k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět.
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování

- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel umožňuje rozšiřovat poznatky na základě pozorování, pokusů, vycházek, třídění obrazového materiálu a vyhledávání informací
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok při zkoumání konkrétních úkolů
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- bezpečnosti i zdraví druhých
- poznávají a žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a
- ovlivňují svou jedinečnost
- učitel vede žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností při řešení nejrůznějších problémových situací
- učitel učí žáky vyhledávat informace a využívat různých informačních zdrojů při řešení zadaného problému
- učitel pomáhá při praktickém ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech.
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní,
- bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, k naslouchání k promluvám druhých
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování vlastních závěrů, navzájem si radí a pomáhají si
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace

Kompetence sociální a personální

- Žáci pracují ve skupině.
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých, jsou ohleduplní, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- přispívají k diskusi v malé skupině nebo k debatě celé třídy
- učitel učí žáky věcně argumentovat

- učitel vede děti k oceňování vlastních názorů a přínosů a dodává jim sebedůvěru

Kompetence občanské

- žáci se učí respektovat názory druhých, odmítají hrubé zacházení
- jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- jsou schopni dle svých možností poskytnou účinnou pomoc v situacích ohrožujících zdraví člověka
- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné činnosti.
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje
- učitel zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 1.

Předmět: Prvouka

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Škola a rodina	orientuje se ve škole, třídě a v okolí školy zná důležitá místa ve svém okolí zná jednotlivé členy rodiny a vztahy mezi nimi zná svou adresu a orientuje se v okolí svého bydliště zná názvy dnů v týdnu má základní orientaci v čase, rozvržení denních činností zná pojmy minulost, přítomnost, budoucnost zná vztahy mezi oběma pohlavími v daném věku	Naše škola, třída, okolí školy Moje rodina Lidé a čas Prvky sexuální výchovy	Výtvarná výchova výtvarné ztvárnění probírané látky
Příroda	zná proměny ročních období zná svátky a tradice související s jednotlivými ročními obdobími zná domácí zvířata a jejich mláďata zná volně žijící zvířata zná základní vztahy člověka a přírody	Roční období Domácí zvířata Zvířata volně žijící Ochrana životního prostředí	Hudební výchova písně s tematikou ročních období písně s tematikou zvířat
Péče o zdraví	zvládá sebeobslužné činnosti zná zásady osobní hygieny umí popsat režim dne, význam odpočinku a spánku pro organismus	Hygienické návyky	
Dopravní výchova	zná základní dopravní prostředky poznává některé dopravní značky a ví co znamenají	Dopravní prostředky Dopravní značky	Pracovní výchova modelování dopravních značek

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 2.

Předmět: Prvouka

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Škola a rodina	zná školní pravidla, práva a povinnosti žáků zná zásady správného chování ve škole, jídelně, družině zná pracovníky školy zná zásady chování rodičům a sourozencům	Zásady slušného chování Mezilidské vztahy	Výtvarná výchova kresba rodiny kresba školy, třídy, spolužáků
Příroda	zná zákonitosti přírody během jednotlivých ročních období zná názvy měsíců umí popsat chování zvířat během roku chování k přírodě, péče o životní prostředí	Znaky ročních období Zvířata během jednotlivých ročních období Ochrana životního prostředí	Pracovní výchova modelování zvířat Výtvarná výchova kresba přírody během ročních období
Péče o zdraví	zná zdravé a nezdravé pokrmy zná význam otužování a pobytu na čerstvém vzduchu pro lidský organismus	Zásady správné výživy Otužování	
Práce a odpočinek	zná základní materiály, ze kterých jsou vyrobeny věci kolem nás umí popsat části dne a činnosti s nimi spojené orientuje se v hodinách	Lidé a věci Části dne	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 3.

Předmět: Prvouka

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Škola, rodina a společnost	umí pojmenovat členy širší rodiny zná zaměstnání svých rodičů pomoc rodičům zná různá povolání a činnosti s nimi spojené zná časové jednotky – hodina, den, týden, měsíc, rok zná zásady správného chování v dopravních prostředcích, v kině, divadle	Rodina a příbuzní Zaměstnání Lidé a čas Chování ve společnosti	Výtvarná výchova kresba různých zaměstnání Pracovní výchova hra na různá zaměstnání
Příroda	zná prvky živé a neživé přírody umí základní rozdělení látek (voda, vzduch, nerosty)	Příroda živá a neživá Látky a jejich vlastnosti	
Dopravní výchova	zná základní pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty je seznámen s chováním při dopravní nehodě	Pravidla silničního provozu	
Péče o zdraví	zná a umí popsat části těla zná smyslová ústrojí – zrak, sluch a péči o ně	Části těla Smyslová ústrojí	

5.4.2. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda se vyučuje ve 4. ročníku 1 hodinu týdně a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Přírodověda je součástí vzdělávacího oblasti Člověk a jeho svět. Výuka probíhá ve třídách, venkovních učebnách, v přírodě, na školní zahradě. Součástí výuky jsou exkurze. Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života).

Předmět je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region)
- zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- Rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- Rovnováha v přírodě
- Vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník::4.

Předmět: :Přírodověda

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Lidé a čas	Rozeznat rozdíly mezi současným způsobem života A způsobem života v minulosti Znát významné události a pověsti Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Život v minulosti a dnes Návštěva Muzea Šumperk Pověsti Orientace v čase, pohádky, příběhy, pověsti	Vv,Čj,vlastivěda
Rozmanitost přírody	Rozpoznat propojenost živé a neživé přírody Popsat střídání ročních období Uplatňovat zásady ochrany přírody a životního prostředí Poznat zástupce rostlinné a živočišné říše	Příroda na podzim Příroda na jaře Les Ochrana životního prostředí Zvířata v přírodě Kočka Pes Ptáci	Vv,Pv,environmentální výchova
Člověk a jeho zdraví	Rozlišit jednotlivé etapy lidského života Pojmenovat a popsat orgánové soustavy Chránit svoje zdraví Zásady zdravého životního stylu Poskytnutí první pomoci při drobných úrazech	Lidské tělo Vnitřní orgány Péče o zdraví Racionální výživa Základy první pomoci	Pv,Čj
Vycházky			
Exkurze Ekologické programy a projekty			

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník::5.

Předmět: :Přírodověda

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Lidé kolem nás	Znát základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	Školní řád Třídní řád Práva dítěte Povinnosti dítěte	Vv, Čj, vlastivěda
Rozmanitost přírody	Rozpoznat živou a neživou přírodu Určit vzájemné vztahy mezi organismy Zařadit zástupce živočišné a rostlinné říše Popsat základní životní podmínky Zvládat péči o pokojové rostliny Zvládat péči o drobná domácí zvířata Popsat vliv činností lidí na přírodu	Obecná zoologie, obecná botanika, nerosty Život kolem nás Savci, ptáci, hmyz, stromy, byliny, keře Koloběh vody v přírodě, voda, vzduch, skupenství Pokojové rostliny Pes, kočka, křeček, rybičky, andulka Ochrana přírody	Vv, Pv, environmentální výchova
Člověk a jeho zdraví	Pojmenovat a popsat orgánové soustavy Popsat stavbu lidského těla Zvládnout základní úkony první pomoci	Oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, nervová Kostra, hrudník, končetiny Telefonní čísla, lékárnička	Pv, Čj
Vycházky			
Exkurze Ekologické programy a projekty			

5.4.3. Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení

je realizována ve 4. ročníku a 5. jednu hodinu týdně . Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Organizace – žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně. Využívají různé formy práce, využívají dostupných vyučovacích pomůcek.

Ve Vlastivědě se realizují tři okruhy:

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi...
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník::4.

Předmět: :Vlastivěda

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Místo,kde žijeme	Popsat polohu bydliště Popsat polohu školy Zvládnou světové strany	Bydliště,adresa,škola,popis polohy bydliště,popis okolí,významné objekty,regionální zvláštnosti Hlavní a vedlejší světové strany	Vv,Čj,
Lidé kolem nás	Dodržovat pravidla pro soužití ve škole Znat základní práva a povinnosti žáka školy	Školní řád,třídní řád,řády specializovaných učeben Listina základních práv dítěte Práva a povinnosti dítěte Povinnosti zákonných zástupců	
Lidé a čas	Vědět o nejvýznamnějších kulturních,historických a přírodních památkách svého bydliště Znat a ctít tradice a folklór	Město Šumperk Velké Losiny Jeseníky Hrad Bouzov Bludov –lázně Zvyky a obyčeje	Pv,Čj
Rozmanitost přírody	Znat umět používat pravidla pro ochranu přírody Popsat vliv činností lidí na přírodu	Násilné zásahy člověka a důsledky na přírodní jevy	Tv,Vv,Pv
Člověk a jeho zdraví	Zvládnout a umět reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Dopravní nehoda,přírodní katastrofy	
Vycházky			
Exkurze			

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník::5.

Předmět: :Vlastivěda

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Místo,kde žijeme	Orientace na mapě ČR Znát základní informace o ČR a její poloze Znát pojem Evropa Poznat státní symboly	Mapa,orientace na mapě,hranice státu,povrch a podnebí,města,regiony,pohoří,vodstvo Mapa Evropy Vlajka,hymna,znak,prezident	Vv,Čj,
Lidé kolem nás	Umět reagovat vhodným způsobem na pokyny dospělých Vyjmenovat povolání Seznámen s druhy lidských činností a profesí	Školní řád,třídní řád,řády specializovaných učeben,důležitá telefonní čísla,integrovaný systém Práce lidí,odvětví průmyslu a zemědělství Výroba	Čj,
Lidé a čas	Seznámen s minulostí	Pravěk,Slované,Velkomoravská říše,Karel IV.	ČJ,Vv
Rozmanitost přírody	Znát přírodní podmínky ČR Zvládnou jednoduché čtení z mapy	Pohoří,hranice,popis cesty,čtení z mapy,slepá mapa,zajímavosti,kuriozity	Tv,Vv,Pv
Člověk a jeho zdraví	Zvládnout a umět reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Dopravní nehoda,přírodní katastrofy	
Vycházky			
Exkurze			

5.5. Člověk a společnost

5.5.1. Dějepis

Vyučovací předmět dějepis je vyučován od 6. – 8. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně a v 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Součástí výuky je promítání videa a práce na počítači. Předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědění jedince. Důraz je kladen na poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ale přesahuje i do současného života. Výuka je doplněna vlastivědnými vycházkami a exkurzemi.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme rozvíjení zájmu žáků o poznání historie své vlasti, Evropy, světa
- učíme žáky různým metodám poznávání kulturních a materiálních výtvarů minulosti
- učíme plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učíme vyhledávat, zpracovávat, používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky chápat vzájemné souvislosti historických faktů, poznatky zobecňovat
- podporujeme samostatnost
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- učíme žáky vnášet do hodin vlastní otázky související s tématem

Kompetence komunikativní

- učíme žáky stručně, přehledně, objektivně sdělovat postupy, výsledky a závěry svých zjištění
- klademe důraz na úroveň mluveného projevu
- podporujeme kritiku i sebekritiku
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou výuku
- podporujeme kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech
- učíme žáky dokončit práci v týmech

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivní ochraně památek a výtvarů minulosti
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel ve škole a na mimoškolních akcích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a s učiteli vyhodnocovat
- podporujeme využívání výpočetní techniky a internetu různými formami
- seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k historii

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 6. ZŠ praktické

Předmět: Dějepis

Téma:	Školní výstup – žák by měl svých možností):	(podle	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Počátky lidské společnosti	Orientaci v čase Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti		Časová přímka Vznik Země Vznik života První savci	M, Př, Z, Enviroment.v.
	Mít představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí		Předchůdci člověka Historické prameny Získávání informací o dějinách	M, Př, Z, VV
	Podle obrázků umět popsat pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty		Rozdělení pravěku Starší doba kamenná Mladší doba kamenná Doba bronzová Doba železná, Keltové	Př, M, PV, Z,
	Pochopit význam dějin jako sdělení minulosti		Hmotná a duchovní kultura	OV, Envir.v.
Nejstarší civilizace - starověk	Popsat život v době nejstarších civilizací		starověké civilizace - Egypt, Řecko, Řím – informativně obecné znaky a specifické zvláštnosti	M, Z, Envir.v. OV, ČJ
	Znát souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států		Přínos pro rozvoj světové kultury, vznik písma, významné osobnosti,	VV, PV, OV, ČJ

Vyučovací oblast: Člověk a společnost			
Vyučovací předmět: dějepis			
Ročník: sedmý			
Téma:	Školní výstup - žák:by měl zvládnout	Učivo:	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Středověk	Vědět o prvních státních útvarech na našem území Mít základní poznatky z období českého státu Znát úlohu a postavení církve ve středověké	1.stěhování národů 2.Slované 3.Sámová říše 4.Velkomoravská říše 5.příchod Cyrila a Metoděje na 6.románský sloh	Čj Vv Vv,Čj Vv Čj
Rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků	Být seznámen s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské	7.změny ve středověké společnosti, rozvoj měst 8.Karel IV. Rozvoj kultury a vzdělání	
Husitství	Charakterizovat příčiny hnutí Charakterizovat důsledky husitského hnutí	9.gotický sloh 10.Mistr Jan Hus 11.příčiny husitského hnutí 12.průběh a důsledky 13.doba vlády Jiřího z poděbrad	

Vyučovací předmět: DĚJEPIS Ročník: 8			
Téma:	Školní výstup – žák by měl:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
Počátek novověku České země za vlády Habsburků Osvícenství Národní obrození 1.světová válka	vědět o důsledcích objevných cest a poznávání nových civilizací mít přehled o zásadních historických událostech v naší zemi poznat významné osobnosti našich dějin	objevné cesty a jejich důsledky Kryštof Kolumbus humanizmus, život v období renesance vznik habsburské říše doba Rudolfa II bitva na Bílé Hoře Jan Amos Komenský a doba pobělohorská baroko vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II průmyslová a zemědělská revoluce národní obrození, osobnost Františka Palackého rok 1848 česká kultura konce 19. stol. významné technické vynálezy příčiny a průběh 1.svět.války	Z Z Čj,Vv Vv Čj Čj,Vv

Vyučovací předmět: DĚJEPIS Ročník: 9			
Téma:	Školní výstup – žák by měl:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
Období první republiky	mít základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky	osobnost T.G. Masaryka vznik samostatné republiky hospodářská krize a 30. léta v Československu hrozící nebezpečí fašismu v Evropě Mnichovská dohoda protektorát Čechy a Morava průběh a důsledky 2. světové války únorový převrat – Klement Gottwald stalinismus	Čj
2.světová válka	znát průběh a důsledky 2.světové války	průběh a důsledky 2. světové války únorový převrat – Klement Gottwald stalinismus	
Poválečný vývoj	orientovat se v novém politickém a hospodářském vývoji Evropy	život v socialistickém státě osobnost Alexandra Dubčeka pražské jaro 1968 období normalizace sametová revoluce – 17.11.1989	Čj
1968-1989	chápat význam událostí v r.1989 a vítězství demokracie v naší zemi	osobnost Václava Havla nové společenské poměry v Evropě vznik České republiky a vstup do EU	
Období od listopadu 1989			Čj

5.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučovací předmět je na 2. stupni realizován v 6. – 9. ročníku. Časová dotace je v 6. až 8. ročníku 1 hodina týdně a v 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě i mimo školu na vycházkách, exkurzích apod.

Vyučovací předmět Občanská výchova má za cíl vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování demokratické společnosti a o právech a povinnostech jejích občanů, poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě a vytvářet u nich základy právního vědomí občanské odpovědnosti. Vedle vzdělávací složky se v tomto předmětu výrazně uplatňuje i složka výchovná, zaměřená na vytváření humánních vztahů mezi lidmi, v rodině, na pracovišti, ale i v širších společenských kontextech vzájemné lidské sounáležitosti, úcty a odpovědnosti.

Obsah je členěn na 4 obsahové celky:

- Člověk ve společnosti
- Stát a právo
- Péče o občana
- Mezinárodní vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- zdůrazňujeme význam dovednosti vyhledávat informace z různých zdrojů
- formujeme u žáků schopnost plánovat, organizovat a vyhodnocovat
- podněcujeme k samostatnosti
- učíme rozlišovat podstatné
- oceňujeme pokrok, motivace k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- na základě problémových úloh motivujeme ke zvládnutí učiva
- vedeme žáky ke schopnosti obhájit své postupy řešení
- motivujeme žáky k experimentu, k porovnávání výsledků

Kompetence komunikativní

- zlepšujeme komunikaci žáků v různých situacích ve škole i mimo ni
- motivujeme žáky ke sdělování svých pocitů i názorů
- vedeme žáky k účinné obhajobě a argumentaci
- v maximální míře využíváme informační technologie

Kompetence sociální a personální

- pěstujeme přátelství a kladné vztahy mezi žáky i třídními kolektivy
- vedeme žáky k respektování daných a dohodnutých pravidel chování
- jako prevenci všeho negativního upřednostňujeme asertivní chování
- uplatňujeme týmovou práci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomování si svých práv, ale i povinností
- seznamujeme žáky s právními principy
- důsledně vyžadujeme dodržování veškerých dohodnutých pravidel
- motivujeme žáky k ochraně životního prostředí
- reflektujeme na společenské dění a občanské problémy

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k objektivnímu hodnocení sebe sama
- usměrňujeme u žáků jejich profesní orientaci
- u žáků vytváříme kladný vztah k práci
- dbáme na dodržování bezpečnosti

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.
 Vyučovací oblast: Člověk a společnost
 Předmět: Výchova k občanství
 Ročník: 6.

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Člověk společnost	Bude mít základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života, bude rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků Formuluje své nejbližší plány Má základní vědomosti o své obci, regionu, kraji Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití Získá vědomosti o významných událostech a osobnostech Bude znát význam státních svátků	Rodina funkce a struktura rodiny úplná a neúplná rodina úzká a široká rodina rodinné oslavy moji předkové odpovědnost rodičů za výchovu Škola práva a povinnosti žáků vztahy ve škole význam vzdělání pro život Obec, region, kraj zařazení obce do regionu zajímavá místa regionu národní zvyky a obyčeje základní pravidla společenského soužití úcta k člověku Naše vlast významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast státní svátky	Výchova demokratického občana Enviromentální výchova
Stát a právo	Dokáže uvést symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	hlava státu – prezident republiky státní symboly	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.
 Vyučovací oblast: Člověk a společnost
 Předmět: Výchova k občanství
 Ročník: 7.

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Člověk společnost	Má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem Rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým občanům, uznává rovnocennost národnostních menšin Je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie Kriticky přistupuje k projevům vandalismu Toleruje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	úplná a neúplná rodina náhradní rodinná péče rozpočet rodiny mezilidská komunikace úcta k člověku rovnoprávné postavení žen a mužů rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin problémy lidské nesnášenlivosti mravní hodnoty jedince člověk a svoboda úcta k práci člověka otázky víry a náboženství nebezpečí náboženských sekt	Multikulturní výchova
Péče o občana	Zná základní informace o organizacích a institucích sloužících občanům	organizace a instituce sloužící občanům orgány a instituce zdravotní a sociální péče	
Mezinárodní vztahy	Zná základní informace o EU, chápe její význam	ČR jako součást EU	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.
 Vyučovací oblast: Člověk a společnost
 Předmět: Výchova k občanství
 Ročník: 8.

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Stát a právo	Chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy Uvádí symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání Má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti Zná základní práva a povinnosti občanů	Právní základy státu ústava a zákony ČR prezident republiky složky státní moci jejich orgány a instituce politické strany státní občanství státní symboly Státní správa a samospráva orgány a instituce státní správy a samosprávy volby do zastupitelských orgánů Lidská práva principy demokracie základní lidská práva Listina základních práv a svobod práva dítěte a jejich ochrana Rodinné právo poškozování lidských práv týrané dítě zneužívané dítě šikana diskriminace národnostní problematika Člověk a právo	Výchova demokratického občana Výchova demokratického občana Multikulturní výchova

	Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání Zvládá běžnou komunikaci s úřady	práva a povinnosti občana právní řád orgány právní moci soudy právní dokumenty občana právní vztahy a z nich vyplývající závazky pracovní právo osobní vlastnictví druhy a postihy protiprávního jednání trestná činnost mládeže styk s úřady jednání na úřadech	
--	--	--	--

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.
 Vyučovací oblast: Člověk a společnost
 Předmět: Výchova k občanství
 Ročník: 9.

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Péče o občana	Chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním Dokáže vyřizovat své osobní záležitosti a v případě potřeby požádat vhodným způsobem o radu Zná původ a druhy peněz Ví jakou formou lze platit Uvědomuje si důležitost rodinného rozpočtu Bude umět použít euro a orientovat se v jiných cizích měnách Využívá v krizových situacích služeb pomáhajících	Školství v ČR právo na vzdělání význam vzdělání školský systém příprava na profesní uplatnění systém celoživotního vzdělávání Pracovní uplatnění kvalifikace rekvalifikace odměna za práci komunikace s pracovním úřadem daně nezaměstnanost pracovní úřady finanční podpora v nezaměstnanosti Peníze a jejich funkce podoby peněz formy platby hospodaření a rozpočet rodiny měna v EU a ostatní cizí měny	Výchova demokratického občana

	organizací Rozezná nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	pomáhající organizace(krizová centra) Člověk a volný čas kultura sport volnočasové aktivity zájmové a sportovní organizace význam kultury v životě člověka kulturní zařízení nevhodné využívání volného času nebezpečí drog	
Mezinárodní vztahy	Uvádí některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah a ví o výhodách spolupráce mezi státy Ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování Uvádí příklady mezinárodního terorismu	Evropská integrace členské státy EU postavení ČR v rámci EU Mezinárodní spolupráce ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy významné mezinárodní organizace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.6 Člověk a příroda

5.6.1. Fyzika

Charakteristika předmětu

Předmět je vyučován v 8. Ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve třídách. Navazuje na učivo předmětů prvouka a přírodověda vyučovaných na 1. stupni a má blízko k předmětům vzdělávací oblasti Člověk a příroda (chemie a zeměpis) vyučovaných na 2. stupni a k předmětu matematika. Nejčastěji využívanými metodami a formami je výuka založená na experimentální činnosti. Větší část experimentů je prováděna formou demonstračních pokusů prováděných učitelem. Vyučování fyziky vede žáky k poznávání dějů a zákonitostí, které jsou součástí jejich každodenního života.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Úkoly a úlohy zadávané při hodinách a pro domácí přípravu vyvolávají u žáka potřebu hledat informace v encyklopediích, v tabulkách a na internetu.
- Kompetence k řešení problémů
- Řešení problémů a experimentování je nedílnou součástí fyziky. Právě řešením fyzikálních problémů, a problémů s fyzikálním obsahem žák zvládne a pochopí význam fyziky pro praktický život. Při řešení těchto problémových situací postupně získává kompetence k řešení problémů.

Kompetence sociální a personální

- diskuse třídy nad motivačními otázkami v rámci vyučovacích hodin (posilují kompetence komunikativní, ale zejména kompetence personální)
- komunikace v malých skupinách při skupinovém řešení úkolů
- debata třídy nad řešením problémových a dalších úloh, zvolenými postupy apod.
- spolupráce a diskuse v rámci malých skupin při frontálních i demonstračních experimentech v rámci vyučovacích hodin
- komunikace v malých skupinách při laboratorních pracích, a to jak mezi žáky ve skupině navzájem, tak i mezi žáky a učitelem

Kompetence komunikativní

- tvorba zjednodušujících náčrtků rozvíjejí komunikativní kompetence o další komunikační prostředky
- čtení a tvorba grafů (názorné znázornění závislostí mezi veličinami, a to nejen fyzikálními) napomáhá k rozvoji obrazové komunikace
- problémy řešené při výuce fyziky nutí žáky k dalšímu získávání informací pomocí tradičních i moderních informačních a komunikačních prostředků, zejména pomocí encyklopedií, další literatury, televizních výukových programů a internetu

Kompetence občanské

- Osvojování občanských kompetencí úzce souvisí s charakterem vyučovacího předmětu fyzika jako oboru z celku Člověk a příroda. V rámci výuky fyziky se formování občanských kompetencí uskutečňuje jednak vyzdvihováním pozitivních příkladů péče o kvalitní životní prostředí, jednak upozorňováním na příklady negativní.

Kompetence pracovní

- Tyto kompetence si žáci osvojují zejména při praktické výuce, tedy při frontálních a demonstračních experimentech, při domácích pokusech, při laboratorních pracích, Pracovní kompetence si žáci osvojují i při řešení dalších úkolů v rámci výuky, při řešení otázek a úkolů nebo při domácí přípravě na výuku.“

Vyučovací předmět: Fyzika			
ročník: osmý			
Téma:	Školní výstup:	Učivo:	Průřezová témata:
Seznámení s předmětem	rozumí základním fyzikálním jevům	fyzika kolem nás	PŘ, Z, M, VV, PV
látky a jejich vlastnosti	rozezná vlastnosti a skupenství látek	látky kapalné, pevné, plynné vlastnosti, pokusy	
Míry a váhy	základní druhy měr a vah	měření délky, hmotnosti, objemu a času	
Sluneční soustava	zná planety Sluneční soustavy, vesmírná tělesa	Sluneční soustava - planety, pohyby těles zatmění Slunce, fáze Měsíce/vznik, vývoj, zánik hvězd	
jednoduché stroje	zná jednoduché stroje - jejich využití v praxi	páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina	
Magnet	zná póly magnetu, ví, které látky magnet přitahuje	magnetické vlastnosti, druhy magnetů magnetická síla - působení, póly, kompas	
elektrická energie	zná princip výroby el. energie, zná druhy elektráren	el.napětí, vedení el. proudu, el. spotřebiče, elektrárny ochrana před úrazem el.proudem, bouřka - bezpečnost	
Optika	zná různé zdroje světla, zná využití různých druhů zrcadel	šíření světla, světelné zdroje, druhy zrcadel oko - oční vady, optické klamy, optické přístroje	

5.6.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět je vyučován v 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně v kmenové třídě. Navazuje na učivo předmětů prvouka a přírodověda vyučovaných na 1. stupni a má blízko k předmětům vzdělávací oblasti Člověk a příroda (fyzika, přírodopis, zeměpis) vyučovaných na 2. stupni. V tomto předmětu se z průřezových témat nejvíce realizuje environmentální výuka.

Nejčastěji využívanými metodami a formami je výuka založená na experimentální činnosti. Žáci pracují samostatně či v malých skupinách. Dostávají i komplexnější praktické úkoly, které řeší v hodinách laboratorních prací a vyhotovují jednoduché protokoly. Větší část experimentů je prováděna formou demonstračních pokusů prováděných učitelem. Důvodem jsou zejména bezpečnostní rizika a práce s nebezpečnými látkami. Při experimentech se žáci seznamují nejenom s chemickým nádobím a přístroji využívanými v chemii, ale získávají informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Cílem je i osvojení si dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů, vysvětlování chemických dějů a vyvozených závěrů a uvádění do širších souvislostí.

Vyučování chemie vede žáky k seznámení látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci jsou seznamováni s informacemi, pomocí nichž se seznamují s uplatňováním chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (průmysl, zemědělství, zdravotnictví, potravinářství, energetika, ...) Žáci pracují s problémovými úlohami, připravují projekty a plnění úkolů se realizuje formou skupinové práce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Učí se různým formám poznávání chemických látek
- Učí se provádět jednoduché chemické reakce
- Učí se zpracovávat informace
- Učí se vyhledávat informace z hlediska důležitosti a posuzovat jejich správnost
- Učí se orientovat v základních přírodovědných pojmech
- Učí se získávat správné návyky při různých chemických postupech
- Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- Vyhledává a třídí

Kompetence k řešení problémů

- Najde problém a hledá varianty řešení
- Dokáže poznatky zobecňovat a aplikovat na různé oblasti života
- Přechází od smyslového poznání k poznání založeném na pojmech
- Chápe vzájemné souvislosti přírodních zákonů
- Vyhledává potřebné údaje v různých zdrojích informací
- Využitím jednoduchých pozorování, měření, jejich zpracováním a vlastní interpretací získaných dat hodnotí a hledá mezi nimi souvislosti
- Vyhledává potřebné údaje z různých zdrojů informací

Kompetence komunikativní

- Popisuje stručně jasně a přehledně chemické látky, reakce, experimenty
- Seznamuje a obhajuje své výsledky práce

Kompetence sociální a personální

- Organizuje práci ve skupině a hledání optimální řešení ve skupině

Kompetence občanské

- Uvědomuje si důsledky zneužívání chemie a chemických látek
- Přijímá odpovědnost za znečišťování životního prostředí

Kompetence pracovní

- Plánuje a provádí vlastní pozorování a experimenty
- Zpracovává a vyhodnocuje získaná data
- Seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví

Vyučovací předmět: Chemie			
ročník: devátý			
Téma:	Školní výstup:	Učivo:	Průřezová témata:
bezpečnost práce	respektuje bezpečné zacházení s různými látkami	Vlastnosti látek, bezpečnost práce	PŘ, VV, PV, OV, Z, M, VKZ
pozorování, pokus	základní rozlišení chemikálií	chemie kolem nás, chemikálie	
směsi	pozná směsi a chemické látky	oddělování složek směsí	
voda, vzduch	výskyt vody v přírodě, složení vzduchu	voda - pitná, užitková, odpadní vzduch - složení, smog, inverze	
kovy, nekovy	rozezná základní kovy a nekovy	železo, hliník, měď, zinek, olovo, zlato, stříbro kyslík, dusík, vodík, uhlík, síra, chlor	
oxidy, kyseliny	rozezná základní vlastosti a bezpečnost práce	vlastnosti, použití oxidů a kyselin	
hydroxidy, soli	rozezná základní vlastnosti a bezpečnost práce	vlastnosti, použití hydroxidů a solí	
organické látky	paliva jako zdroj energie	uhlí, ropa, zemní plyn	
chemické prvky	orientace v periodické tabulce prvků	Periodická tabulka	
Chemie a společnost	využívání surovin, zásady správné výživy	sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny, léky průmyslové využití surovin	

5.6.3. Přírodopis

Vyučovací předmět má v 6. až 8. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně a v 9.r. 3 hodiny týdně. Kromě kmenových tříd je předmět vyučován na školní zahradě, venkovních učebnách, v přírodě a na školním statku. Součástí výuky jsou praktické laboratorní práce, jejichž výuka probíhá ve třídách. Při výuce je kladen důraz na vytváření kladného vztahu k přírodě, pochopení základních dějů a principů v přírodě. Žáci jsou též vedeni k praktickému poznávání přírody a porozumění vlivu společnosti na stav životního prostředí. Do výuky předmětu jsou zařazena témata z oblasti vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- v kooperaci s vyučujícím, spolužáky a posléze samostatně vyhledávat informace v odborné
- literatuře
- na základě zadaných úkolů samostatně pracovat s textem
- stanovit si vhodný zdroj informací
- samostatně vypracovat referát a zpracované informace předat druhým
- vybírat podstatné informace ze shlednutých audiovizuálních materiálů
- porovnáváním a experimenty získávat, ověřovat a aplikovat poznatky v praxi
- pomocí atlasů a přírodovědných klíčů určovat a zařazovat přírodniny do systému
- získané poznatky si prohlubovat v rámci přírodovědných vycházek a exkurzí

Kompetence k řešení problémů

- sestavit a realizovat experiment na základě dříve získaných informací
- samostatně vyvozovat závěry při řešení problémů a hodnotit svou úspěšnost
- při zadaném cíli hledat nejvhodnější cesty realizace a obhajovat svůj přístup
- vnášet do hodin vlastní otázky související s tématem
- řešený problém propojovat s reálnou situací

Kompetence komunikativní

- vhodně používat přírodovědné termíny a názvosloví
- vyjadřovat se vlastními slovy
- naslouchat druhým
- pokládat vhodné otázky v souvislosti s daným tématem
- diskutovat nad problémem, obhajovat svoje názory a respektovat názory druhých
- využívat moderní komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- respektovat zásady slušného chování
- zorganizovat skupinovou práci
- přijímat roli ve skupině
- aktivně pracovat ve skupině
- snažit se objektivně zhodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence občanské

- uvědomovat si vztahy mezi člověkem a přírodou
- porozumět potřebě chránit životní prostředí a nebýt lhostejný k negativním jevům ohrožujícím přírodu
- diskutovat o problémech ŽP
- zapojovat se do aktivit chránících ŽP – třídění odpadu, krmení zvířat v zimě
- účastnit se exkurzí s ekologickým zaměřením
- uvědomit si zodpovědnost za své zdraví
- pochopit zásady zdravého životního stylu
- seznámit se škodlivými vlivy drog, kouření a alkoholu
- seznámit se zásadami předcházení stresových situací
- uvědomit si rizika nezodpovědného pohlavního života
- získat zodpovědný přístup k řešení situací ohrožujících zdraví
- získat návyky potřebné k poskytnutí první pomoci
- seznámit se s rozdílnými tělesnými znaky jednotlivých ras a porozumět jiným kulturám

Kompetence pracovní

- rozvíjet manuální dovednosti
- popisovat, správně pojmenovávat a používat přírodovědné přístroje a nástroje (mikroskopy, pinzety, lupy...)
- dbát na znalost a dodržování bezpečnosti práce

Vyučovací oblast: Člověk a příroda			
Vyučovací předmět: Přírodopis			
Ročník: šestý			
Téma:	Školní výstup - žák:by měl zvládnout	Učivo:	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Příroda	Prohloubení vědomostí o přírodě	Přírodní děje	Vv
	Znaky živých organismů	Rozmanitost živých organismů	Environmentální výchova
	Společné znaky živých organismů	Cukry,tuky,bílkoviny	Environmentální výchova
Zoologie	Projevy živých organismů	Vzduch,voda,živiny	Environmentální výchova
	Znaky savců	Kočka domácí	Vv
		Šelmy kočkovité	Vv
		Hmyzožravci,letouni	
		Zajíci a hlodavci	Environ.
		Sudokopytníci	
		Lichokopytníci	
Ptáci	Popis ptačího těla	Na našem dvoře	Enviren.
		Ptačí tělo	
		Druhy ptáků	
Plazi	Druhy hadů	Ještěrka,zmije,užovka,slepýš	
	První pomoc při uštknutí	Zmije obecná	
Obojživelníci,ryby	Znaky skupin	Skokan,ropucha,čolek,rybí tělo,	
		Mořské ryby,sladkovodní	
Hmyz	Seznámení se skupinou hmyzu	Bezkrídlý,křídlatý	
Zvířata v ZOO	Vyjmenovat zvířata,návštěva ZOO	Proč se zřizují zoo koutky a zahrady	
Člověk	Rasy	Všichni máme stejné předky	Čj
Praktické poznávání přír.	Využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopise		Tv,environmentální výchova
Pomocníci člověka	Vyjmenovat jednoduché stroje	Páka,kladka,telefon,pračka,	

Vyučovací oblast: Člověk a příroda			
Vyučovací předmět: Přírodopis			
Ročník: sedmý			
Téma:	Školní výstup - žák: by měl	Učivo:	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Příroda a přírodniny Obecná biologie	Prohloubení vědomostí o přírodě Rozpoznat příklady v přírodě, exponáty, vycházky Orientovat se v přehledu vývoje organismů Znát pojem a význam pojmu botanika Znát pojem a význam pojmu zoologie	Přírodní děje Projevy života Vztah přírody živé a neživé Botanika a její význam Zoologie a její význam Ploštěnci, cizopasníci, měkkýši, kroužkovci	
Biologie živočichů	Rozlišit jednotlivé skupiny živočichů a znát hlavní zástupce Vědět o významu živočichů v přírodě pro člověka	členovci, hmyz, Vycházka do přírody v říjnu	
Biologie rostlin	Uplatňovat zásady bezpečného chování Znát funkce částí těla rostlin Rozlišit základní skupiny rostlin a znát jejich	Stavba rostlinného těla, plod Semen, kořen, byliny a dřeviny Stonek Květ Ovocné stromy a keře Pokožkové rostliny Okrasné rostliny Vycházka, pozorování přírody	
Základy ekologie	Uvést příklady výskytu organismů v určitém a vztahy mezi nimi	Potravní závislost v přírodě	
Praktické poznávání přírody Rostlinné	využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu porovnat různé způsoby výživy hub znát jejich význam v ekosystému	Exkurze, pozorování, Patra lesního porostu Houby Význam lesa	

Vyučovací oblast: Člověk a příroda			
Vyučovací předmět: Přírodopis			
Ročník: osmý			
Téma:	Školní výstup - žák:by měl zvládnout	Učivo:	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Biologie živočichů	Porovnat vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlit funkce jednotlivých orgánů	obratlovci ryby obojživelníci plazi ptáci savci	Vv,Z Vv,Z Vv,Z Vv,Z Vv,Z Vv,Z
Biologie člověka	Popsat stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkcí	kosti svaly soustava oběhová soustava dýchací soustava trávicí soustava vylučovací soustava kožní soustava řídicí smyslové ústrojí	
Zásady zdravého života	rozlišovat příčiny,příznaky běžných nemocí prevence	vývin jedince strava životaspráva patologické jevy	Pv, Pv Ov
Základy ekologie	Poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	kouření,drogové závislosti redukovat,repasovat,recyklovat	Ov Globál.v.,Environ.v.,Ov,Pv
Praktické poznávání	znát své tělo	voda nad zlato praktické poznatky,školní	CH Tv

Vyučovací oblast: Člověk a příroda			
Vyučovací předmět: Přírodopis			
Ročník: devátý			
Téma:	Školní výstup - žák:by měl zvládnout	Učivo:	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Člověk a Země	Popsat vliv jednotlivých vrstev Země na vznik a Trvání života	Vznik Země Stavba zemského tělesa Pohyb hmot v zemské kůře Období vývoje Země a zemské kůry Rozšíření a vývoj živočichů na Zemi	Z,Vv
Základy ekologie Společenstva organismů	Rozlišit druhy společenstev a požadavky na životní prostředí	Druhovná rozmanitost Vztahy mezi rostlinami a živočichy v lesním společenstvu	Globál.v., Globál.v.,environ.v.,
Biologie rostlin Hospodářsky důležité	Znát význam hospodářsky důležitých rostlin a jejich způsob pěstování	Pícniny Obilniny Zeleniny Okopaniny Olejniny Luskoviny	Pv Pv Pv Pv Pv Pv
Ochrana životního prostředí	Uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Ochrana půdy Péče o vodu a vzduch Ochrana rostlin a živočichů	Pv Ch Environ.v.,
Praktické poznávání přírody	Využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Praktické metody poznávání přírody Exkurze	Environ.v., Environ.v.,

5.6.4. Zeměpis

Vyučovací předmět zeměpis je vyučován na druhém stupni v 6.,7., 8. s časovou dotací 2 hodiny týdně a 9. ročníku má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách a počítačové učebně. Tento předmět navazuje na znalosti z učiva vlastivědy a přírodovědy. Měl by žáky naučit chápat krajinu, která nás obklopuje, její vývoj, zákonitosti a důsledky jejího narušení lidskou činností. Učivo Zeměpisu poskytne žákům základní informace o světě, o naší republice, o Zemi jako planetě sluneční soustavy a o přírodních podmínkách ovlivňujících život lidské společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- podporovat zájem žáků o poznávání okolí svého domova, své školy, poznávání regionu, vlasti i cizích států
- učit žáky hledat vhodné zdroje informací (učebnice, internet, audiovizuální materiály)
- podporovat aktivní přístup, poznávat přírodní objekty, jevy (výlety, turistika)
- pomocí atlasů, map, vytvářet reálnou představu o ČR i ostatních státech
- učit žáky zpracovávat informace z hlediska jejich důležitosti a objektivitu
- motivovat k učení, k využívání vlastních zkušeností
- samostatně vypracovat referát na zvolené téma a zpracované informace předat ostatním

Kompetence k řešení problémů

- vytvářet praktické problémové úkoly a učit žáky problémy řešit, diskutovat o možnostech řešení
- učit žáky chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních faktů
- poznatky zobecňovat a aplikovat v praktickém životě, řešené problémy propojovat s reálnou situací
- podporovat samostatnost, tvořivost
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- učit žáky vyvozovat závěry a obhajovat je

Kompetence komunikativní

- vlastními slovy a přitom přesně a logicky se vyjadřovat a argumentovat
- naslouchat druhým
- klást vlastní otázky v souvislosti s daným tématem
- diskutovat k tématu, obhajovat své názory a respektovat názor druhých
- klást důraz na patřičnou úroveň mluveného i písemného projevu
- podporovat zdravou kritiku a sebekritiku

Kompetence sociální a personální

- podporovat skupinovou výuku
- učit žáky pracovat ve skupině
- učit žáky přijímat různé role ve skupině
- při vzájemné komunikaci respektovat zásady slušného chování
- učit kriticky hodnotit práci ve skupině, svou práci a práci ostatních

- vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské

- vést žáky k poznávání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí pro život
- uvědomovat si vztahy a vzájemnou závislost člověka, přírody a životních podmínek
- vytvářet vztah k lidským výtvorům minulosti i současnosti
- vést k utváření osobních představ o geografickém a životním prostředí
- vést k uvědomování si své práce i povinností ve škole i mimo školu
- pochopit zásady zdravého životního stylu
- vést k aktivní ochraně zdraví a životního prostředí
- účastnit se akcí s ekologickým zaměřením
- netolerovat nezdvořilé, hrubé a agresivní chování
- průběžně monitorovat chování žáků, včas přijímat účinná opatření

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- plánovat a realizovat pracovní činnosti žáků
- v rámci možností využívat internet, výpočetní techniku, besedy, exkurze
- popisovat a správně pojmenovávat geografické podmínky (práce s mapami, atlasy i v terénu)
- dbát na znalost a dodržování bezpečnosti práce
- vést žáky k dodržování a plnění jejich pracovních povinností a závazků

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda VZDĚLÁVACÍ OBOR: Zeměpis ROČNÍK: šestý			
TÉMA	VÝSTUP - ŽÁK	UČIVO	MEZIP.VZTAHY
Žák by měl objasnit, určit, vysvětlit.			
Přírodní obraz Země	- důsledky pohybů Země - působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	- Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - střídání dne a noci - střídání ročních období	M, Děj, Př
Geografické informace kartografie	- rozumět základní geografické a kartografické terminologii - představa o prostředí, které nás obklopuje jeho popis, jednoduché vazby	- vybrané obecně používané geog. Pojmy - jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky - druhy map - glóbus, zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky - póly, osa Země	M, Čj, Globus
Přírodní obraz Země	- působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	Krajinná sféra: přírodní oblasti Země podnebné pásy podnebí a hornatiny	Př, Globus, Enviro
Regiony světa	- vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány - rozlišit zásadní přírodní znaky světových regionů - popsat polohu a rozlohu a přírodní poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- světadíly, oceány, jejich poloha, rozloha, rasy - oblasti přírodní, podnebné, vegetační - nejvýznamnější státy, hl.města, vlajky, zajímavosti	M, Glob., Enviro, Př
Evropa	- státy EU -charakterizovat polohu, přírodní, kulturní,společenské poměry vybraných států	- vyhledávání na mapě - zajímavosti o vybraných státech - samostatné projekty - zajímavá místa - vlajky, měny	Glob., M, Př, D, Enviro, Čj, Aj, IVT

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS		VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA	
ROČNÍK: SEDMÝ			
TÉMA	VÝSTUP - ŽÁK	UČIVO	MEZIP.VZTAHY
		Žák by měl objasnit, určit	a zvládat
ČR	- poloha ČR - přírodní podmínky - rozloha ČR - členitost - sousední státy - obyvatelstvo	- poloha, členitost - rozloha - délky hranic - povrch – nížiny, vysočiny, pohoří - povrch, vodstvo - počty, orientace v tabulkách	M, Čj, OV
Praha	- Praha hl.město	- symboly, státní hymna - Praha a okolí	
Kraj v němž žijeme	- lokalizovat můj region - moje město	- Olomoucký kraj - Šumperk a okolí - specifika kraje, město, folklór	
Kraje	- kraje ČR	- kraje ČR	
Topografie	- orientace v terénu	- mapa, mapové značky, měřítko - světové strany	
Poznávej bezpečně	- bezpečný pohyb ve volné přírodě	- tematické vycházky	Tv
Změň se	- termín životní prostředí	- lidská pohoda, odnáší to příroda	Env.

Ročník: osmý			
Téma	Výstup - žák	Učivo	Mezipřed.vztahy
	Žák by měl objasnit, určit a	zvládat	
Evropa	vyhledat na mapách charakterizovat polohu rozlišit přírodní a společenské znaky regionů seznámit se s odlišností krajín charakterizovat polohu států, osídlení	mapa, glóbus, atlas poloha, členitost, rozloha povrch podnebí, vodstvo rostlinstvo a živočišstvo, obyvatelstvo v Evropských regionech	M Čj, Globál. Enviro Př, Enviro, Globál., M
	znát termíny EU, NATO	společenství států, vojenské sdružení	Globál.
	společenské, politické, hospodářské poměry vybraných států	střední Evropa západní Evropa severní Evropa	Globál., Vv
	vyhledat na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	jihovýchodní Evropa východní Evropa známá letoviště, zajímavosti, vlajky	Ov Globál. Enviro

Vyučovací oblast: Člověk a příroda			
Vyučovací předmět: Zeměpis			
Ročník: devátý			
Téma:	Školní výstup - žák:by měl zvládnout	Učivo:	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Geografické informace	Popis prostředí,určit jednoduché vazby	Glóbus,měřítko map	Tv
Přírodní obraz Země	Objasnit důsledky pohybů Země	Orientace na mapě,světové Střídání období	Environmentální Environ.v.
Regiony světa	Vyhledat světadíly,oceány Charakterizovat světadíly	Teplotní pásy Výčet,velikost,porovnání Evropa Asie Afrika Amerika Antarktida	Environ.v.,Vv M Globál.v.,Ov Globál.v. Globál.v. Čj,globál.v., Globál.v.
Životní prostředí	Uvést na příkladech důsledky a rizika Vlivů na životní prostředí	Lidská pohoda,odnáší to příroda Doušek čerstvého vzduch Voda nad zlato	Př,Z, Vv,Ch,Čj Ch
Terénní geografické	Ovládat základy praktické topografie uplatňovat v praxi zásady bezpečného	Cvičení v terénu Pozorování v terénu Exkurse Živelní pohromy Co dělat v případě ohrožení	Tv Tv Ov Tv,Ov Ov

5.7. Umění a kultura

5.7.1. Hudební výchova

Vyučovací předmět hudební výchova rozvíjí zájem žáků o hudbu v souvislosti s jejich celkovou orientací ve světě a na principu dětské hry. Prohlubuje předpoklady pro přiměřené vnímání hudby, vlastní zpěv a ostatní hudební projevy žáků, uvolňuje motoriku, rozvíjí smysl pro rytmus, melodii, tempo a dynamiku, rozvíjí hudební pozornost, paměť a představivost, sjednocuje kolektivní zpěv třídy a kultivuje hudební projev žáků.

Časová dotace předmětu Hudební výchova je na prvním stupni 6 hodin týdně + 3 hodiny z disponibilní časové dotace, na druhém stupni je 5 hodin týdně + 3 hodiny z disponibilní časové dotace.

V 1. období si žáci osvojí instrumentální a vokální skladby a hudebně pohybové (taneční) hry. Postupně získávají správné pěvecké návyky, zkvalitňují čistou intonaci s rytmem, zvykají si začít na kolektivní zpěv. Žáci rozlišují lidský hlas a hudební nástroj (hlas mužský, ženský, dětský), zpěv čistý a falešný, všímají si změny barvy, zvuku, dynamiky, tempa a rytmu.

V 2. období si žáci osvojí skladby vícehlasé, podle svých schopností rozlišují tóny trojzvuku. Poslech směřuje ke schopnosti estetického prožívání a hodnocení hudebních děl.

Nepovinné předměty:

1. Zájmový kroužek sborový zpěv, soubor Pomněnka (2 hodiny týdně sborový zpěv)
2. Zájmový kroužek pěvecko-relaxační
3. Bubnování

Účast na pěveckých soutěžích (Lyra Šumperk, Zábřežský slavíček, Hudební Plumlov, Divadelní Přerov.)

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- získává vědomosti dovednosti k rozvoji hudebních schopností
- prohlubuje trvalý zájem o hudbu
- využívá osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi

Kompetence k řešení problémů

- dokáže různými způsoby vyjadřovat hudební cítění

Kompetence komunikativní

- požití správné výšky tónu, barvy a síly hlasu
- spolupracuje při hudebních činnostech

Kompetence sociální a personální

- učit se zásadám týmové práce
- objektivní hodnocení sebe i druhých
- respektování práce nadaných dětí
- uspokojování pocitů radosti při získávání vztahu k hudbě

Kompetence občanské

- vytváří smysl pro kulturu návštěvou koncertů a vhodně zvoleným poslechem hudby

Kompetence pracovní

- tvořivě přistupuje k hudebním činnostem
- šetrně zachází s hudebními nástroji a technikou

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s. Třída: Ročník: 1.stupeň Předmět: Hudební výchova			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Vokální instrumentální činnosti	umí zpívat jednoduché písně rozliší sílu zvuku umí tleskat v pravidelném sudém a lichém metru pozná přízvuknou dobu	Rytmizace říkadel, zpěv lidových písní přiměřeného rozsahu Intonační cvičení Hra na tělo Grafický záznam melodie	Prvouka písně s tematiku ročních období písně s tematikou lidových svátků
Poslechové činnosti	soustředí se na poslech jednoduché krátké skladby	Výška, síla a délka tónu Rozpoznání tempa a rytmu Zpěvní hlasy Zvuk hudebních nástrojů Slavné melodie a skladby	Prvouka poslech písní s tematiku ročních období
Hudebně pohybové činnosti	umí správně a hospodárně dýchat zřetelně vyslovuje při rytmozaci říkadel a při zpěvu umí propojit vlastní pohyb s hudebním doprovodem	Pochod v dvoudobém a třídobém taktu Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky	Prvouka pohybově znázornit počasí (déšť, vítr...)

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

Ročník: **6**

Výstupy:	Učivo:	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky:
Žák: - zpívá dle svých možností intonačně - rytmicky a přesně dbá na čistotu vokálního projevu, hlasový rozsah - zvládne učitelem zvolený počet nových písní - umí ocenit vokální projev druhého - pracuje s notovým zápisem, zvládne základní zápis not s asistencí - snaží se rozpoznat rozdíl mezi dur a moll tóninou, pracuje s dynamikou - hudební nástroje zařazuje do nástr. Skupin - pracuje s hudebním rytmem, vlastní interpretace hudby - zamýšlí se nad vznikem hudby v ranných dobách, jejím fungováním, smyslem - v dějinách hudby se zabývá hudbou určenou pro slavnostní příležitosti - zabývá se poznáním lidové hudby – skladatelé, interpreti - lidové sběratelství, lidové kapely - v současné hudbě podoba lidové písně (milostná, svatební, obřadní, robotní, zbojnická)	Upevňování pěveckých dovedností, nasazení tónu, dýchání, frázování, vysvětlení principu rozdílu mezi dětským, ženským a mužským hlasem Délka a výška not, základní stupnice C dur, houslový a basový klíč, trvání taktů, pomlky Rozdíl barevnosti v hudbě Práce s dynamickými znaménky, sluchové rozlišení hudebních instrumentů, nástrojové skupiny takt 2/4, 3/4, taktování s asistencí, rytmický improvizovaný doprovod k moderní hudbě, Orffův orchestr, náhodné použití jednoduchých nástrojů hudba byla zpočátku součástí umění v širším kontextu, pracovní a hudební nástroje se stávají hudebními. Hymny, slavnostní pochod (J. Suk), fanfáry (M. Kocáb, L. Janáček), svatební pochod (Mendelssohn-Bartholdy), vánoční mše (J.J.Ryba), lidové písně klasické i moderní úpravy (Čechomor, V. Redl, Hradišťan, musica Bohemica). Žáci se učí interpretovat lidové písně. Lidová hudba v hudbě vážné (A. Dvořák, B. Smetana)	ČJ – hudba je nástrojem komunikace, stejně jako jazyk Př – fyziologický vývoj jedince F – komorní a, přenos zvuku VV – barva v hudbě a obraze F – zvuk D – historie a česká historie VDO – občan, občanská společnost a stát – česká státnost	Ročníkovým výstupem bude společná interpretace lidové písně za použití kytary a Orffova instrumentáře.

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

Ročník: **7**

Výstupy:	Učivo:	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky:
Žák: ● zpívá dle svých možností intonačně a rytmicky přesně ● dbá na čistou vokální projev, hlasový rozsah ● pracuje s tóninou ● zvládne učitelem zvolený počet nových písní lidových i umělých, zabývá se písněmi a hudebními žánry, které zajímají žáky ● alespoň teoreticky pracuje s jednohlasem, dvojhlasem, vícehlasem ● hudební skladbu porovná s výtvarným dílem téhož stylu ● rytmicky doprovodí písně ● taktuje za dopomoci učitele ● zamýšlí se nad vznikem instrumentálních těles, chápe roli dirigenta v orchestru ● na základě nových poznatků o cestě k polyfonii, vývoji hudebních nástrojů a vzniku orchestrů zkoumá hudební historii	Upevňování již osvojených pěveckých dovedností – hlasových, rytmických a intonačních Celý tón, půltón, jiné tóniny (např. Pentatonika – změna stupnice znamená změnu barvy hudby) Pěvecké duo, trio, vícehlasý zpěv, kánon, polyfonní vedení hlasů – huba baroka Hra s předehtou na rytmické nástroje Takt 2/4, 3/4, 4/4 Zdokonalení hudebních nástrojů, komorní a symfonický orchestr, hudba vokální a instrumentální. Gregoriánský chorál – počátek hudby Gotika – husitský chorál Baroko – polyfonie, vznik opery Klasicismus – velký orchestr (dle vlastního výběru ukázky dalších období)	OSV – kreativita – využití kreativního přístupu k nácviu písní sjednocení vokálního a instrumentálního projevu MKV – multikulturalita – hudba jiných národů D – husitské hnutí tématem z hlediska historie i hudby	Ročníkovým výstupem může být píseň provedená malým orchestrem - třídou

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Předmět: Hudební výchova
Ročník:8.

Výstupy:	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:	Poznámky
Žák: • Zpívá dle svých možností intonačně a rytmicky přesně, • dbá na čistotu vokálního projevu, hlasový rozsah • osvojí si nové písně dle výběru učitele i spolužáků (i z oblasti populární hudby) • interpretuje hudbu dle individuálních možností • dodržuje rytmus a melodii • dokáže hudbu emocionálně ohodnotit, vyjádřit náladu hudby • zná dějiny hudby – romantismus a impresionismus, hudba a malířství • pokusí se částečně analyzovat hudební skladby v návaznosti na českou hudbu – Smetana, Dvořák, Janáček, hudební ukázky napříč hudebními styly	Upevňování a rozvíjení získaných pěveckých dovedností Rytmizace moderní muziky, Procítění hudby Nálady hudby, mimohudební představy Romantismus, impresionismus, ... vhodně zvolené ukázky – rozmanitost námětů nikoli opakování životopisných dat, např. sledujeme: rozvíjení hudebních témat, improvizace, zvukomalba, hudební i mimohudební představy na vhodných ukázkách zopakovat rozlišení hudby vokální a instrumentální na příslušných ukázkách	VV – motivy v hudbě souvisejí s motivy na obrazech, mimohudební představy ve výtvarné vyjádření D – zkušenost minulosti porovnávána se zkušeností naší OSV – sebepoznání a sebepojetí - prezentace, obhájení vlastního názoru	Jednotlivými výstupy mohou být referáty žáků s hudebními ukázkami

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Předmět: Hudební výchova Ročník:9.			
Výstupy:	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:	Poznámky
Žák: • uplatňuje a upevňuje dosažené pěvecké dovednosti – zpěv jednohlasý, u nadaných jedinců vícehlasý, osvojení libovolného počtu nových písní dle výběru učitele i žáků, snaha o instrumentální doprovod vlastního zpěvu pouze u nadaných žáků • zkoumá hudbu na počátku dějin • zkoumá hudbu a ostatní umělecké formy • zkoumá zvukové záznamy hudby • rozlišuje mezi skladatelem, interpretem a posluchačem hudebního díla, zkoumá proměnlivost estetických norem • kultivovaně vyjadřuje vlastní názory • pokouší se o základní pochopení dějin moderní populární hudby • rozlišuje hudbu instrumentální, vokální, vokálně-instrumentální • uvádí učitele i spolužáky do svého světa hudby • poznává hudbu etnickou	Učitel staví na výsledcích předchozích společných let hudební výchovy, snaha o vytvoření hudebního kolektivu – samozřejmě s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáků od grafického záznamu hudby na počátku přes notový zápis k počítačovým programům. Divadlo, opereta, revue, muzikál, kabaret, filmová hudba, hudební klip – od Edisonova válčku k CD přehrávačům Hodnoty v hudbě, modernost, módnost a hudební kýč – vše na základě konkrétních ukázek. Důraz neschopnost vyjádřit své pocity a myšlenky vhodnou cestou. Jazz a co přišlo dál? Příprava krátkého povídání s hudební ukázkou, vlastní vhled do hudby, hudební preference Romská muzika, kurdská hudba, Upozornění na změny tonality, změnu barvy dané muziky	OSV – psychohygiena – Spoluprožívání hudby a vzájemných vazeb D – dějiny hudby jsou dějinami světa MV – vnímání autora mediálních sdělení – hudba jako médium F – přenos zvuku OSV – kooperace a kompetice- schopnost formulovat vlastní názor, obhájit svou hudbu, nepodlehout kritice MKV – kulturní diference – porozumění odlišným etnikám nás obohacuje	Ročníkovým výstupem může být vytvoření třídního orchestru, pokud hudebnost ve třídě dovolí Jednotlivé výstupy jsou referáty žáků o poslouchané hudbě.

5.7.2. Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výtvarná výchova se vyučuje v 1. až 9. ročníku s časovou dotací na prvním stupni 6 hodin týdně a na druhém stupni 4 hodiny týdně.

V základním vzdělávání jsou pilířem tvůrčí činnosti, které umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, představivost, fantazii. K vlastní práci nabízí výtvarná výchova nejen tradiční prostředky, ale i moderní, související s moderním uměním a médií. Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- výtvarnou výchovu pojmáme tak, aby bylo umožněno všem žákům zapojit svůj každodenní osobní život do širší kontinuity lidské zkušenosti
- vycházíme z přístupu k člověku jako k individualitě, jejíž tvořivost a komunikace se podílí na procesu poznávání jako součásti sociální integrace
- obsah výtvarné výchovy se rozšiřuje o tvořivý přístup k vizuální komunikaci, tedy ke všem podnětům, s nimiž se děti běžně setkávají
- žáci poznají prostředky, které mohou při své tvorbě uplatnit
- naučí se rozpoznat to, co jsou schopni sami ze svých zkušeností do vizuálně obrazného vyjádření vložit
- je pro ně důležité vědět, jaké subjektivní zkušenosti do tvorby vnáší, na co a proč ve své tvorbě navazují
- uvědomit si osobní důvody výběru či preferencí vizuálně obrazných vyjádření
- žáci dostanou příležitost pochopit principy tvorby, aby se mohli stát poučenými vnímатели, interprety i tvůrci

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí takové konkrétní tvůrčí činnosti, postupy, metody, technologie, formy a metody práce, které budou reagovat na skutečné zájmy dětí, ale i na cíle a vzdělávací záměry
- žákům je nabízena co možná nejbohatší škála interakcí se světem
- žáci mají příležitost osobitě se vyjadřovat, jako vnímatel, tvůrce či interpret
- mají možnost experimentovat se širokou škálou tradičních prostředků a postupů (kresba, malba, grafika, prostorová tvorba), ale i prostředků netradičních (komiks, fotografie, videotvorba, reklama..)
- rozvíjíme u žáků kreativní přístup ke světu, být vstřícný k tvorbě, která přináší často neočekávaná řešení i výsledky
- pro rozvoj kreativity je velkým přínosem, že se dává žákovi prostor, aby vyjadřoval své originální myšlenky, názory a postoje, poznával sám sebe, odhadoval své schopnosti a možnosti se rozvíjet, nacházel originální řešení a nabízel je v procesu komunikace ostatním
- je třeba volit taková témata, která již svým obsahem podporují variabilitu přístupů i zpracování a vybízejí k samostatné volbě prostředků, a to nejen těch, které má žák vyzkoušené, ale i těch, které umožňují experimentování

kompetence komunikativní

- komunikace je zcela přirozenou součástí procesu tvorby, ale je zapotřebí, aby k tomu vytvořil učitel podmínky
- prostor pro komunikaci ve výtvarné výchově vytvoříme tehdy, pokud si uvědomíme, že jde o vzájemnou interakci konkrétního učitele s konkrétními žáky
- žák má v procesu komunikace možnost nabídnout svůj vlastní způsob komunikace i vlastní originální interpretaci i prezentaci
- pokud učitel vytvoří vstřícnou atmosféru, může očekávat zajímavá vysvětlení i osobité způsoby sdělování
- mohou nás nadchnout, vyvolat debatu, či ohleduplné mlčení, se všemi situacemi bychom měli počítat a dbát na to, aby žák mohl svá vysvětlení obhájit
- vyučující by měl dále rozpoznat žákovy předpoklady k určitému způsobu komunikace a vytvořit mu podmínky, aby se mohl po této stránce rozvíjet
- žáci se spolu se svým učitelem učí uplatňovat různé způsoby komunikace
- -učitel nabízí svoji interpretaci pouze jako jednu z možností, nikoliv jako jedinou správnou, teprve pak se podaří vytvořit prostředí důvěry a partnerských vztahů
- žákům je poskytována možnost prezentovat se ve veřejném prostoru, kde budou do komunikačního procesu zapojeni učitelé, žáci, rodiče, ale i široká veřejnost (výstavy)
- nabízíme inspirační zdroje (internet, odborné publikace, vyprávění..)
- možnost zapojit se do komunikačního procesu jako divák, interpret i tvůrce v galeriích a muzeích

kompetence sociální a personální

- poskytujeme žákům možnost vědomě zapojovat smysly a porovnávat způsoby vnímání, porovnávat vlastní záznamy vjemů se záznamy ostatních
- uvědomovat si shodnosti a rozdíly, zjišťovat zda v průběhu času dochází ke změnám ve vnímání či způsobech jejich vyjádření
- příležitost vnímat a interpretovat různorodá vizuálně obrazná vyjádření umělecká, běžně užívaná i vlastní a umožnit sdělovat své jedinečné pocity, vjemy a prožitky, vlastní názory, postřehy i kritické soudy

kompetence občanská

- děti je třeba vnímat jako tvůrčí osobnost s plným právem na své sebevyjádření
- neměli bychom dopustit, aby některým vizuálně obrazným vyjádřením nebyla věnována pozornost
- příležitost k interpretaci by měly dostat všechny děti
- příležitosti pro vyjádření svého vlastního originálního přístupu ke světu v provázanosti vnímání, tvorby a osobního přístupu k tématu tak, aby vizuálně obrazné vyjádření v co nejširší míře vyjadřovalo jeho vlastní prožitek, myšlenky i dosavadní zkušenosti

kompetence pracovní

- výtvarné činnosti vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- možnost uplatňovat vlastní subjektivitu se stává ve výtvarné výchově podmínkou pro veškerou tvůrčí činnost žáků
- umožňujeme jim nacházet a rozvíjet takový způsob vyjádření, ve kterém se může jako neopakovatelný jedinec v co největší míře své osobnosti uplatnit
- osobnostně sociální a environmentální výchova
- umožňujeme žákům rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření
- svět pro nás bude tak bohatý, jak my sami jej budeme schopni bohatě vnímat
- to, že žák umí vnímat není samozřejmý výchozí moment, je třeba tuto činnost tříbit, pěstovat a rozvíjet
- učitel by měl vytvořit dostatek příležitostí pro to, aby se děti mohly dotýkat soch, objektů, předmětů, aby si postupně byly samy schopny co nejvíce uvědomovat a reflektovat své vjemy
- děti by měly být schopny nové prožitky zachytit nejrozmanitějšími vizuálně obraznými vyjádřeními, případně je reflektovat slovně
- budou-li mít děti příležitost se s hmatovými vjemy setkávat, budou-li mít dostatek času si jejich různost uvědomovat, přemýšlet o nich a vyhledávat kolem sebe objekty záměrně, pak i jejich vizuálně obrazná vyjádření budou vzájemně odlišná, protože i jejich doteky a pocity jsou odlišné
- jestliže se někomu nedaří vyjádřit své jedinečné pocity, vjemy a prožitky, neznamená to, že se mu nebude dařit odhalovat tato sdělení ve vizuálně obrazných vyjádření někoho jiného, ta mu naopak mohou odhalit jeho vlastní zkušenost

- učitel předkládá širokou nabídku různorodých vjemů tak, aby žák dostal možnost uvědomovat si a reflektovat své vjemy a s nimi spojené prožitky, a aby měli možnost je zachytit osobitým vizuálně obrazným vyjádřením
- osobnostně sociální výchova
- učitel je zodpovědný za dění ve třídě, pokud se koná výuka mimo areál školy, pak se rozšiřuje tato odpovědnost i mimo vlastní školní prostředí
- učitel dále zajišťuje všechny podmínky pro úspěšnou realizaci programu, včetně respektování zásadních hygienických a bezpečnostních požadavků
- dbáme na hygienické požadavky v průběhu vyučování (světelné podmínky, větrání, volba hygienicky nezávadných materiálů pro výtvarnou práci...)
- dbáme na bezpečnost žáků při všech činnostech, které pro ně ve výtvarné výchově připravíme
- je třeba mít na paměti, že lze stěží najít takový instrument s nímž by se žáci nemohli při práci zranit
- zdraví ohrožující mohou být i zcela běžné situace (např. voda rozlitá na PVC)
- je nutné žákům poskytnout důkladné poučení o zacházení se všemi nástroji, s nimiž ve výtvarné výchově pracují a o nebezpečí, která jsou s nimi spojena i způsobech, jak jim předcházet
- nezbytná je i uvědomělá kázeň žáků na základě tohoto poučení
- multikulturní výchova
- výtvarná výchova je sama o sobě založena na výtvarné kultuře, která prostupuje všechny vrstvy a součásti lidské kultury
- plněním specifických cílů přispívá výtvarná výchova k rozvoji a formování citlivé, celistvé, otevřené lidské bytosti, schopné uvědomovat si sebe sama ve světě
- dále výt. výchova přispívá k výchově k toleranci, sounáležitosti, k přijímání i rozvíjení lidské duchovní kultury
- rozvíjí pozitivní vztah ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti, zvláště k jejich výtvarně estetickým aspektům
- rozvíjí porozumění, tolerance i kritičnosti k projevům vlastním i ostatních lidí a zvláště k projevům výtvarné kultury a umění

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 1.

Předmět: Výtvarná výchova

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Kreslení	umí pojmenovat tvary a barvy umí používat měkký grafický materiál uplatňuje vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	Kresba voskovými a olejovými pastely, suchými pastely, měkkými tužkami, tabulovými křídami	Český jazyk ukázky ilustrací dětských knih
Malování	zvládá základní dovednosti se štětcem a barvami hry s barvou – rozpíjení, zapouštění	Malba vodovými a temperovými barvami Malování na různé materiály	
Prostorové vyjadřování	poznává základní vlastnosti plastických materiálů práce s modelínou, keramickou hlinou, sádrou, stavebnicí	Vlastnosti materiálů	
Dekorativní práce	zvládá základní dovednosti práce s nůžkami, papírem, lepidlem práce s textilem práce s kartónem	Otisky, vystřihování, nalepování	

yučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Ročník: 2.			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
- Barvy kolem nás - Věci kolem nás	rozpoznává a dokáže pojmenovat základní barvy, tvary, objekty	Malba - prsty - temperové barvy - hry s barvami Kresba - voskové pastely - pastelky Prostorové tvoření - modelovací hmota	Prvouka Matematika

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Ročník: 3.			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
Živá příroda – zvířata, rostliny	uplatňuje vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	Kresba - uhel - tuš Malba - malování na přírodniny Prostorové tvoření - modelovací hmota - stavebnice - karton	Prvouka

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Ročník: 4.			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
Já a ti druzí	zvládá základy kompozice výtvarného díla	Kresba - tužka - tuš Malba - temperové barva Kombinované techniky Prostorové tvoření - sádra - hlína	Český jazyk Prvouka
Kultura a umění	zná nejznámější ilustrace knih a filmů pro děti	Kresba - tuš Malba - vodové barvy – akvarel Kombinované techniky	Český jazyk

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Ročník: 5.			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
- Živá příroda - Neživá příroda	- vnímá a umí pojmenovat vztahy mezi tvary a barvami - vyjadřuje vlastní fantazii ve výtvarném vyjádření - umí zachytit základní tvar zobrazovaného předmětu - používá na	Malba - vodové barvy – akvarel - temperové barvy - malování na přírodniny a na sklo - malování prsty Kresba - pastelky - voskové pastely - křídý - tuš - uhel Prostorové tvoření - hlína Dekoratивní práce s přírodninami, textilií a papírem	Přírodověda Vlastivěda

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Ročník: 6.			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
Příroda – voda, oheň, země, vzduch	využívá možnosti běžných výtvarných technik	Kresba – krajina - voskové pastely - křídý - uhel Koláž - práce s fotografií Malba - vodové barvy - akvarel - temperové barvy Prostorové tvoření - modelovací hmota - sádra - hlína	Přírodopis Zeměpis Enviromentální výchova

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Ročník: 7.			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
Člověk	zvládá základy figurální tvorby (proporce lidského těla)	Kresba – základy figurální tvorby - voskové pastely - tužka - uhel - křídly Malba - temperové barvy	Přírodopis Globální výchova Občanská výchova
Každodenní život	- zvládá přípravu, postup a finální úpravy výtvarného vyjádření na dané téma - umí výtvarně ztvárnit vlastní představy na základě konkrétních zkušeností a fantazie	Kresba - tužka - uhel - tuš - voskové pastely Grafické a kombinované techniky	Občanská výchova Globální výchova

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Ročník: 8.			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
Kultura a umění	- vnímá a rozlišuje různé výtvarné styly, žánry a techniky - pozná nejznámější díla světových malířů a sochařů - má kladný vztah ke kulturnímu dědictví našeho národa a jeho ochraně	Základy perspektivy Tvorba našich a světových malířů a sochařů Člověk a umělecké dílo – působení uměleckého díla na člověka	Dějepis Občanská výchova Český jazyk Multimediální výchova

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
Ročník: 9.			
Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Mezipředmětové vztahy:
Náš svět	- aplikuje poznatky z výtvarné výchovy na vlastní životní styl - dokáže využít své estetické cítění v praktickém životě	Výtvarné práce na počítači Koláž - práce s fotografií Písmo - výrazové možnosti písma - typy písma - písmo typografické Kolektivní práce - školní výstavy - výzdoba školy	Český jazyk Multimediální výchova

5.8. Člověk a zdraví

5.8.1. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je realizován v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě, ve cvičném bytě, v terénu. Cílem tohoto předmětu je poskytovat žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální komunikaci a dovednosti a učí se předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáka k získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví, k chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním

kompetence sociální

- Poskytuje žákům návod, jak dodržovat zásady zdravého způsobu života a ochrany zdraví, vede je k zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení.
- Pomáhá jim rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a vede je k osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- Na modelových situacích nacvičuje s žáky odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída: 1 hodina týdně

Ročník:9.

Předmět: Výchova ke zdraví

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Formy soužití	Chápe význam soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Manželství,rodičovství	
	Uvědomuje si základní životní potřeby	Zájmové skupiny	
Změny v životě člověka	Uvědomování si rizik kolem nás	Patologické jevy	
		Rizikové chování	
Péče o zdraví	Respektuje svůj zdravotní stav,umí pojmenovat zdravotní znevýhodnění,usiluje o aktivní podporu zdraví	Výživa a zdraví,druhy výživy,poruchy příjmu potravin,zásady osobní ,intimní,duševní hygieny,režim,dne,úrazy,chronická onemocnění	
Rizika ohrožující zdraví	Uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky	Stres,civilizační choroby,šikana,projevy násilí,komunikace se službami odborné pomoci	
Prevence rizik ohrožujících zdraví	Zvládne ve styku s vrstevníky prosadit zdravé životní cíle , umí je preferovat	Techniky k překonání únavy,zdravotní a sociální rizika patologických jevů	
Podpora zdraví	Váží si kvality života	Prevence a intervence	
Osobnostní a sociální vývoj	Respektuje názorů,modelů životních postojů,orientovat se ve správnosti svého rozhodování	Sociální hry,sebepoznání,seberegulace,psychohygiena,morální rozvoj,mezilidské vztahy,komunikace	
	Třídní projekty	MPP	
	Školní projekty	MPP	
	Mimoškolní projekty	MPP	
	Besedy	Odborná centra,poradny	

4.8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučovací předmět je realizován v 1. – 9. ročníku. Na prvním stupni má časovou dotaci 10 hodin týdně + 5 hodin z disponibilní časové dotace. Na druhém stupni má časovou dotaci 9 hodin týdně + 5 hodin z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, v přírodě, popř. na jiných sportovištích.

Předmět zahrnuje 3 tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- osvojuje si metodické řady k nácviku pohybových činností
- získává vědomosti a dovednosti k rozvoji pohybových schopností

Kompetence k řešení problémů

- osvojuje si pravidla pro řešení
- pohybových činností
- herních situací
- organizace hodiny TV
- bezpečnosti

Kompetence komunikativní

- vydává a řídí se pokyny pro organizaci TV

Kompetence sociální a personální

- využívá a používá bezpečně sportovní zařízení a vybavení školy
- snaží se o nejlepší výsledky v TV činnostech
- zařazuje pohybovou aktivitu pro upevnění zdraví do denního režimu

Kompetence občanské

- osvojuje si pravidla sportovního jednání (fair play)

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 1., 2.,3.

Předmět: Tělesná výchova

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Gymnastika	• zvládne kotoul vpřed a jeho modifikace ve správném provedení • umí kotoul vzad • skoky prosté z malé trampolíny • ručkování ve visu • prožívání rytmu, tempa, melodie • rytmizovaná chůze • základní taneční kroky • lidové tance	Akrobacie Přeskoky Hrazda Rytmičké činnosti	
Atletika	• průpravné atletické činnosti • běh do 50m • vytrvalostní běh 3-6min • skok do dálky z odrazového pásma	Běh Skoky	
Pohybové hry	• různé druhy lokomoce • zvyšování kondice a koordinace • rozvíjení pohybových dovedností • hry pro rozvoj sociálních vztahů	Rozvoj pohybových dovedností	
Sportovní hry	• základní manipulace s míčem • základní herní činnosti (přihrávky, dribling...) • průpravné hry	Míčové hry	
Plavání	• odstranění strachu z vody • dýchání do vody	Hry ve vodě	
Turistika	• obutí, oblečení, vybavení, způsob chůze, stravování, bezpečnost • chůze v terénu	Základní poznatky z turistiky	
Lyžování	• hry na sněhu	Hry	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník::4.,5.

Předmět: : Tělesná výchova

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Relaxační techniky	Cíleně používá rehabilitační a kompenzační pomůcky Zvládne jednoduché relaxační techniky. Dokáže se vhodně obléci na TV.	Dýchání Prvky jógy Prvky cvičení na míčích Prvky cvičení se stuhou Prvky cvičení s kroužky	
Zdravotní tělesná výchova	Osvojí si základní průpravná cvičení na sportovní disciplíny Provádí cvičení ke korekci zdravotního oslabení.Uplatňuje správné způsoby držení těla Zaujímá správné základní cvičební polohy Koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle podle pokynů učitele Dodržuje pravidla hygieny Jedná v duchu poučení o bezpečnosti při TV. Je schopen se řídit povely k zaujmutí poloh. Řídí drobné hry. Spolupracuje ve skupině,dvojici. Vhodně a správně komunikuje s vyučujícím a spolužáky. Zavolá nebo dle množství poskytne první pomoc.	Dechová gymnastika Polohová gymnastika Kondiční formy cvičení	
Gymnastika	Podle možností zvládne kotoul Zvládne skoky prosté z malé trampolíny Zvládne rytmizovanou chůzi Zvládne základní taneční kroky Je seznámen s lidovými tanci	Akrobacie dle možností žáků Skoky dle možností žáků	ČJ,Vv
Atletika	Průpravné činnosti na zvládnutí běhu Průpravné činnosti k skoky z místa,do dálky Průpravná cvičení -hody	Běh Skok Hod Ring	Tv,Vv,Pv

Pohybové hry	Zvýšit koordinaci, lokomoci, kondici a zvládnutí v soutěžním zápolení sociální vztahy	Hry	
Plavání	Zvládnutí pohybu ve vodě Odstranění strachu z vody Zvládnutí dýchání do vody	Hry ve vodě	
Turistika	Zvládnout správné vybavení na turistické pochody Brát v úvahu bezpečnostní pokyny pro turisty	Poznatky z turistiky Vycházky	

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 6., 7., 8., 9.

Předmět: Tělesná výchova

Téma:	Školní výstup – žák by měl (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Činnosti ovlivňující zdraví	- porozumět principům přiměřeného zatěžování, nepřetěžování sil, respektování vlastních možností - usilovat o udržení a zlepšení úrovně pohybových schopností - snažit se o rozvoj pohybových dovedností v základních sportovních odvětvích - snažit se o zdokonalování základních pohybových vzorců a stereotypů - zvládat osvojovat si pohybové dovednosti vzhledem ke svým individuálním předpokladům - pochopit a umět se připravit na začátek pohybové činnosti i její ukončení - aktivně se podílet na činnostech ovlivňujících jeho	Jednotlivé náměty jsou prezentovány na aktuální úrovni žáků Význam pohybu pro zdraví - pohyb a zdraví – pohybový režim, různé druhy pohybových aktivit, základní funkce a užití různých pohybových činností - příprava organismu na cvičení - rozvoj tělesné zdatnosti, technika osvojovaných činností - vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné pohybové aktivity, správné držení těla, kompenzace tělesného postižení Hygiena a bezpečnost při pohybových	Př VkZ Ov M Čj PV

	- uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - se snažit o adekvátní a duchapřítomnou reakci při kolizi či úrazu - jednat v duchu fair play	činnosti - protahovací a strečinková cvičení - rychlostní silová cvičení – izotonická – maximální intenzita prováděná po krátkou dobu - vytrvalostní činnosti v setrvalém stavu – izometrická - jógová cvičení - dechová cvičení - kompenzační a relaxační cvičení – variace typů, forem, v různých situacích - psychomotorická cvičení - cvičení motivační, tvořivá, napodobivá - cvičení pro každý den - náměty pro cvičení v jiných předmětech	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	- osvojovat si pohybové dovednosti v souladu s individuálními psychofyzickými možnostmi - zvládat osvojované pohybové dovednosti v souladu se svými individuálními předpoklady - používat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - se pokoušet o posouzení provedení osvojované pohybové činnosti	Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry Gymnastika - akrobacie - kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace - stoj na lopatkách, - rovnovážné polohy, - přeskoky -skoky prosté z malé trampolíny, odrazy, - kladina (lavička) – chůze a její modifikace, doprovodné pohyby pažemi, rovnovážné postoje, změny poloh, obraty - cvičení s různým náčiním a na nářadí, využití netradičních a alternativních doplňků a pomůcek Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem – základy rytmičké gymnastiky- prožívání rytmu, tempa, melodie, jejich vyjádření pohybem, spontánní i nacvičené pohybové aktivity	P VkZ Ov M Čj HV

	- označit příčiny nedostatků svých pohybových aktivit - dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti, chování při pohybových aktivitách - projevovat přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - překonávat strach, nedůvěru, pohodlnost - se umět vyrovnat s porážkou a neúspěchem, adekvátně reagovat na osobně nepříznivé okolnosti a výsledky - se snažit o adekvátní a duchapřítomnou reakci při kolizi - jednat v duchu fair play - vytvářet varianty jednoduchých pohybových her - zorganizovat či se podílet na organizaci nenáročných pohybových činností na úrovni třídy	- rytmizovaná chůze, základní taneční kroky, lidové tance - cvičení s náčiním – míč, švihadlo, stuha - aerobio - pohybová improvizace na hudební motivy Průpravné úpoly - přetahy a přetlaky, cvičení proti odporu Atletika průpravné atletické činnosti, technika běhu, skoků, hodů - rychlý běh, nízký start - vytrvalostní běh, vysoký start - vytrvalostní běh v terénu - základy štafetového běhu - skok do dálky z místa, z odrazového pásma, - hod míčkem, hod granátem Pohybové hry - hry pro osvojování různých druhů lokomoce - hry pro ovlivňování kondice a koordinace - hry pro rozvíjení pohybových dovedností a manipulace s předměty - hry pro rozvoj sociálních vztahů - pohybové hry soutěživé, bojové Sportovní hry - základní manipulace s míčem - základní herní činnosti jednotlivce – přihrávky, driblíng, střelba, odbíjení, podání aj. - herní kombinace - průpravné hry - minihry a hry podle upravených pravidel - hra podle pravidel pro daný věk Turistika a pobyt v přírodě - základní poznatky z turistiky – oblečení, obutí, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena	
--	--	---	--

		v přírodě, zakládání a rušení ohnišť a tábořišť, příprava a plánování cesty, dokumentace z cesty - chůze v terénu, - základní turistické dovednosti, improvizované ošetření, ochrana přírody - modifikace orientačních závodů a soutěží - jízda na kole, nasedání, sesedání, odbočování, předjíždění, vyhýbání překážce, Plavání - průpravné hry a cvičení na suchu, pro adaptaci na vodní prostředí - dýchání do vody - pády a skoky do vody z nízkých poloh - pohybové hry ve vodě - procvičování plaveckého stylu - záchrana tonoucích - rehabilitačně-kompenzační a relaxační cvičení ve vodě Pobyt v zimní přírodě - pohyb na sněhu a ledu bez sportovního náčiní, odstraňování strachu - pohybové hry na sněhu - průpravná cvičení pro udržení rovnováhy - základy běžeckého lyžování – chůze na běžkách, v terénu, výstup do kopce, krátký sjezd Další pohybové činnosti – i netradiční - cvičení s netradičním náčiním – skákací a rehabilitační míče, šlapadla, balanční desky, létající talíře aj. - jízda na rotopedu, - stolní tenis, softtenis, badminton - jízda na koloběžce - ringo - petanque, boccia, florbal, jejich modifikace	
--	--	--	--

Činnosti podporující pohybové učení	- aktivně podílet na činnostech ovlivňujících jeho zdraví - podílet na realizaci vlastního pohybového režimu - zvládat osvojovat si pohybové dovednosti vzhledem ke svým individuálním předpokladům - dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti, chování při pohybových aktivitách - projevovat přiměřenou samostatnost a vůli - překonávat strach, nedůvěru, pohodlnost - se umět vyrovnat s porážkou a neúspěchem, adekvátně reagovat na osobně nepříznivé okolnosti a výsledky - se snažit o adekvátní a duchapřítomnou reakci při kolizi či úrazu - jednat v duchu fair play a olympijských idejí - vytvářet varianty jednoduchých pohybových her - zorganizovat či se podílet na organizaci nenáročných pohybových činností na úrovni třídy - porozumět a snažit se používat odbornou terminologii - být schopen vyhodnotit aktuální situaci při hře, sportu - na základě vyhodnocení vytvořit jednoduché strategie a taktiky pro úspěch jednotlivce i týmu - být schopen taktiku dodržovat a přizpůsobit se, podřídit osobní zájmy zájmům týmu	Komunikace v Tv základní pojmy související s osvojovanými činnostmi - základní organizační činnosti na smluvené signály a povely, - vzájemná komunikace při pohybových činnostech Historie a současnost sportu - významné sportovní soutěže a sportovci, aktuální informace o sportu a jeho představitelích Pravidla osvojovaných pohybových činností - her, soutěží, závodů Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - pravidla osvojovaných her a soutěží, chování fair play - vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné prostředí pro pohybové aktivity - bezpečnost při různých pohybových činnostech, první pomoc při poranění Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností - měřicí a záznamová a dokumentační technika, manipulace s nimi	Př VkZ Ov Děj M Čj PV
---	--	--	--

5.9. Člověk a svět práce

5.9.1. Pracovní výchova

Předmět je realizován na prvním stupni s povinnou časovou dotací 5 hodin týdně + 5 hodiny z disponibilní časové dotace týdně, na druhém stupni 3 hodiny z povinné časové dotace + 6 hodin z disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět pracovní činnosti dává žákům na prvním stupni základní školy důraz na zvládání sebeobslužných úkonů, k základním manuálním dovednostem, systematicky ovlivňuje rozvoj motoriky, přispívá ke správné volbě povolání, seznamuje s nejdůležitějšími výrobními a technickými vědomostmi, dovednostmi a návyky. Žáci jsou seznamováni s použitím nejběžnějších materiálů (papír, modelovací hmota, dřevo, textil, přírodniny, ...), učí se ovládat základní pracovní operace při pracích s různým materiálem, při pracích montážních a demontážních a pěstitelských pracích. Dále se učí základním požadavkům na plánování a organizaci jejich práce, naučí se bezpečně zacházet s používanými nástroji, náradím a pomůckami i se zpracovávaným materiálem při respektování požadavků bezpečnosti a hygieny práce. Získané poznatky a dovednosti žáci dále rozvíjí a upevňují.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- získává vědomosti a dovednosti k rozvoji pracovních schopností
- prohlubuje trvalý zájem o tvořivost
- využívá osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi

Kompetence k řešení problémů

- správnými a různými postupy dojít k hotovému výrobku

Kompetence komunikativní

- spolupracuje při pracovních činnostech
- je schopen týmové spolupráce se spolužáky

Kompetence sociální a personální

- tvořivě přistupuje k pracovním činnostem
- šetrně zachází s pracovními nástroji

Kompetence občanské

- vytváří předpoklady pro dobrý vztah k práci

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 1.stupeň

Předmět: Pracovní výchova

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Dílenské práce	- třídění drobného materiálu podle barvy, velikosti, tvaru - navlékání korálků - práce s přírodninami - práce s modelínou, keramickou hlínou, těstem - skládání, stříhání, vytrhávání, nalepování - vosková, vyvazovaná batika	Práce s drobným materiálem Práce s modelovací hmotou Práce s papírem Práce s textilem	Prvouka - sběr přírodnin během jednotlivých ročních období - výroba dárků pro své blízké k příležitostem různých svátků - výroba papíru - ochrana životního prostředí
Práce v domácnosti	- zvládá péči o svou osobu, základy osobní hygieny - umí se samostatně obléknout, zavázat si boty, ovládá různé druhy zapínání - umí udržovat pořádek na svém místě, ve třídě - zvládá nákup základních potravin - příprava jednoduchých pokrmů	Sebeobsluha, osobní hygiena Hygiena provozu domácnosti a třídy Nákup a vaření	Prvouka zásady stolování
Pěstitelské práce	- ošetřování pokojových rostlin - přesazování rostlin - pozorovat klíčení rostlin - pěstovat zeleninu - vyrobit herbář léčivých rostlin - zpracování půdy na podzim a na jaře - zásady správné závlivky a přihnojování	Květiny Ovoce, zelenina, okopaniny Půda	Prvouka - význam ovoce a zeleniny pro zdraví - pozorování přírody v jednotlivých ročních období

Škola: Základní a střední škola Pomněnka Šumperk, o.p.s.

Třída:

Ročník: 6., 7., 8., 9.

Předmět: Pracovní výchova

Téma:	Školní výstup – žák (podle svých možností):	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:
Práce s drobným materiálem	➤ Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, při tvořivých činnostech využívá vlastní fantazii ➤ Zná funkci jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek ➤ Vybírá vhodné pracovní pomůcky a nástroje k použitému materiálu ➤ Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- jednoduché pracovní operace a postupy, - organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - užití některých jednoduchých technik, zpracování vybraných materiálů - práce s návodem, předlohou	
Práce montážní a demontážní	➤ Sestaví podle návodu, náčrtu nebo plánu daný model ➤ Provádí zařízení ➤ Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení	- stavebnice - konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem	
Příprava pokrmů	➤ Dokáže samostatně připravit jednoduchý pokrm ➤ Uplatňuje zásady správné výživy ➤ Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny	- základní vybavení kuchyně - potraviny - výběr, nákup a skladování potravin - stolování - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
Práce s technickými materiály	➤ Získává základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	- materiály - vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty)	

	➤ Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - technologické postupy - technické náčrty, výkresy a návody - úloha techniky v životě člověka	
Práce s ostatními materiály	➤ Rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti ➤ Volí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	- práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy - technologické postupy dle zpracovávaného materiálu	
Pěstelské práce, chovatelství	➤ Podle daných zásad ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny a provádí pozorování ➤ Popíše podstatnou zkušenost z chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo - zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny - chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty	
Provoz a údržba domácnosti	➤ Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu ➤ Používá vhodné prostředky při práci	- údržba v domácnosti - údržba a úklid, prostředky, postupy; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi	

6. RVP - Průřezová témata

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

- Do vzdělávání na 1. a 2. stupni řadíme všechna průřezová témata
- Průřezová témata nemusí být zařazena v každém ročníku
- Průřezová témata si upravujeme obsahově podle vzdělávacích potřeb žáků
- Průřezová témata se přizpůsobují podle specifických podmínek školy a rozpracuje se rozsah a způsob realizace
- Průřezová témata využíváme jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

Témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

Použité zkratky:

Čj – Český jazyk Aj – Anglický jazyk Nj – Německý jazyk M – Matematika Inf – Informatika Pr – Prvouka Vl – Vlastivěda Př – Přírodověda P – Přírodopis D – Dějepis Ov – Občanská výchova F – Fyzika Ch – Chemie Hv – Hudební výchova Vv – Výtvarná výchova Tv – Tělesná výchova Vkz – Výchova ke zdraví	OSV- Osobní a sociální výchova VDO - Výchova demokratického občana VMEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MKV - Multikulturní výchova EV - Enviromentální výchova MV - Mediální výchova
--	---

Průřezová témata

Osobní a sociální výchova OSV	Osobnostní rozvoj – projekty, skupinové práce, výzkumné úkoly ● rozvoj schopností poznávání ● sebepoznání a sebepojetí ● kreativita Sociální rozvoj – skupinové práce, projekty ● poznávací schopnosti ● mezilidské vztahy Morální rozvoj – projekty ● hodnoty, postoje, praktická etika
Výchova demokratického občana VDO	Občan, občanská společnost a stát – besedy, přednášky, projekty, exkurze
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS	Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané – besedy, přednášky, exkurze, studium odborných publikací
Multikulturní výchova MKV	Kulturní rozdíly – exkurze, návštěvy výstav, výzkumné úkoly Lidské vztahy – projekty, besedy
Enviromentální výchova EV	Přírodní děje, prohloubení vědomostí o přírodě Projevy života Rozpoznat příklady v přírodě Orientovat se v přehledu vývoje organismů Vztah přírody živé a neživé
Mediální výchova MV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace mediálních vztahů a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení

Začlenění průřezových témat

	<i>1. stupeň</i>					<i>2. stupeň</i>			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
<i>Osobnostní a sociální výchova</i> OSV									
Osobnostní rozvoj	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
Rozvoj schopností poznávání	Pr, Čj, M, Pv	Pr, Čj, M, Pv	Pr, Čj, M, Pv, Inf	Pr, Čj, M, Pv, Vv	Pr, Čj, M, Pv, Vv	M, D, Inf, Vv	M, D, Inf, Vv	M, D, Inf, Vv, Ov, P	M, D, Inf, Vv, Ov
Sebepoznání a sebepojetí	Pr	Pr	Pr	Př	Př	M, Ov, D,	M, Ov, D	M, Ov, D, P, Vkz	M, Ov, D,P, Vkz
Seberegulace a sebeorganizace	Pr, Pv	Pr, Pv	Pr, Pv	Pv	Pv	M, Ov	M, Ov	M, Ov, Vkz	M, Ov, Vkz
Psychohygiena				Př	Př	Ov	Ov	Ov, Vkz	Ov, Vkz
Kreativita	Hv, Čj, M	Hv, Čj, M	Hv, Čj, M	Hv, Čj, M	Hv, Čj, M	Pv, Ov, Hv, D	Pv, Ov, Hv, D	Pv, Ov, Hv, D, Vkz	Pv, Ov, Hv, D, Vkz
Sociální rozvoj	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv				

Poznávací schopnosti	Čj, M	Čj, M	Čj, M	Čj, M	Čj, M	Pv, Ov, D, Hv	Pv, Ov, D, Hv	Pv, Ov, D, Hv, Vkz	Pv, Ov, D, Hv, Vkz
Mezilidské vztahy	Pr, Čj	Pr, Čj	Pr, Čj	Vl, Čj, M	Vl, Čj, M	Ov	Ov	Ov	Ov
Komunikace	Čj	Čj	Čj, Inf	Čj, Vl, Vv	Čj, Vl, Vv	Čj, Aj, M, Tv, Ov	Čj, Aj, M, Tv, Ov	Čj, Aj, M, Tv, Ov	Čj, Aj, M, Tv, Ov
Spolupráce a soutěživost	M	M	M	M, Vv	M, Vv	Aj, Pv, M, Tv	Aj, Pv, M, Tv	Aj, Pv, M, Tv	Aj, Pv, M, Tv
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	M	M	M, Tv	M, Tv	M, Tv	M, Tv	M, Tv, Ov	M, Tv, Ov
Lidské vztahy	Vv	Vv	Vv			Aj, Tv, D	M, Tv	Aj, M, Tv, Vkz	Aj, M, Tv, Vkz
Etnický původ								P	
Multikultura						Aj, Vv, Čj	Aj, Vv, Čj	Aj, Vv, Čj, Vkz	Aj, Vv, Čj, Vkz
Princip sociálního smíru a solidarity									Ov
Enviromentální výchova EV									
Ekosystémy	Pr, Pv	Pr, Pv	Pr, Pv	Vv	Vv	P	P	P	P
Základní podmínky života	Pv, Vv	Pv, Vv	Pv, Vv	Pv, Vv, Př	Pv, Vv, Př	Z		Vkz	Vkz
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pv, Vv	Pv, Vv	Pv, Vv	Pv, Vv, Vl	Pv, Vv, Vl	Z, P	P	P, Vkz	P, Vkz

Vztah člověka prostředí	Pv	Pv	Pv	Pv	Pv	Pv, Tv, Vv, Z	Pv, Tv, Vv	Pv, Tv, Vkz, Vv	Pv, Tv, Vkz, Vv
<i>Mediální výchova MV</i>									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení						M, P	M, Čj, Inf	M, Čj, Inf, Vkz	M, Čj, Inf, Vkz
Interpretace mediálních vztahů a reality				Čj	Čj		Čj	Čj, Vkz	Čj, Vkz, Ov
Fungování a vliv médií ve společnosti	Vv	Vv	Vv	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Hv
Tvorba mediálního sdělení								Čj	Čj
Hodnoty, postoje, praktická etika				M, Vv	M, Vv	M, Tv	M, Tv	M, Tv, Vkz	M, Tv, Vkz
Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí všech témat Osobnostní rozvoj a Sociální rozvoj									
<i>Výchova demokratického občana VDO</i>									
Evropa a svět nás zajímá			Vv	Vv, Hv	Vv, Hv	Aj, D, Hv, P, Vv	Aj, D, Hv, P, Vv, Čj	Aj, D, Hv, P, Vv, Čj	Aj, D, Hv, P, Vv, Čj
Objevujeme Evropu a svět			Vv	Vv, Vl	Vv, Vl		Z	Z	Z
Jsme Evropané						D	D, Z	D, Z	D, Z
<i>Multikulturní výchova MKV</i>									
Kulturní rozdíly				Hv	Hv	Ov, D, Hv	Ov, D, Hv	Ov, D, Hv, Vkz	Ov, D, Hv, Vkz
<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS</i>						D, Z, Ov, Z	D, Z, Ov, Z	D, Z, Ov, Z	D, Z, Ov, Z

7. Časový rozvrh vyučovacích hodin a přestávek

1. vyučovací hodina		8:10 - 8:55
Malá přestávka	5 min.	8:55 – 9:00
2. vyučovací hodina		9:00 – 9:45
Velká přestávka	15 min.	9:45 – 10:00
3. vyučovací hodina		10:00 – 10:45
Malá přestávka	5 min.	10:45 – 10:50
4. vyučovací hodina		10:50 – 11:35
Malá přestávka	10 min.	11:35 – 11:45
5. vyučovací hodina		11:45 – 12:30
Malá přestávka	5 min.	12:30 – 12:35
6. vyučovací hodina		12:35 - 13:20

Pedagog v průběhu vyučovacího dodržuje výše uvedenou tabulku. Dle potřeby vycházející z průběhu vyučování nebo potřeb žáků může hodiny spojit nebo zkrátit a prokládat přestávkami.

8. Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy

8.1.1. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "uvolněn(a)".

8.1.2. Při hodnocení prospěchu žáka může být u žáka v prvním až třetím ročníku ve všech vyučovacích předmětech a u žáka ve čtvrtém ročníku ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření použito širší slovní hodnocení. O použití širšího slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě návrhu učitele a souhlasu zástupce žáka. Přechází-li žák na jinou školu, je klasifikován podle odstavce 1.

8.1.3. Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré

- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé.

8.1.4. Celkový prospěch žáka je hodnocen v prvním až desátém ročníku školy těmito stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)
- nehodnocen(a)

8.1.5. Žák je hodnocen stupněm:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo odpovídajícímu slovnímu hodnocení nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) nehodnocen(a) není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8.1.6. U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. U žáka prvního až devátého ročníku s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování rozhodne ředitel školy o použití širšího slovního hodnocení na základě žádosti zástupce žáka.

8.1.7. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

8.1.8. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.

8.1.9. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Žák, který nemohl být ze závažných objektivních, zejména zdravotních důvodů klasifikován ani v náhradním termínu, opakuje ročník.

8.1.10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

8.1.11. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

8.1.12. Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím ředitel, jmenuje komisi školní inspektor. Komise je tříčlenná; tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.

8.1.13. Komise žáka přezkouší neprodleně, nejpozději do deseti dnů; není-li možné žáka pro jeho nepřítomnost v tomto termínu přezkoušet, může ředitel školy nebo školní inspektor stanovit nový termín k přezkoušení pouze výjimečně, a to ze závažných důvodů. Výsledek přezkoušení, který je konečný, sdělí ředitel školy prokazatelným způsobem zástupci žáka, další přezkoušení žáka je nepřípustné.

8.1.14. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

8.2. Opravné zkoušky

8.2.1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

8.2.2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

8.2.3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

8.2.4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

8.2.4. Opravné zkoušky jsou zkoušky komisionální.

8.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

8.3.1. Převahu teoretického zaměření mají *jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika*.

8.3.2. Při průběžné klasifikaci praktických činností, které jsou součástí předmětů uvedených odst. 1, postupuje učitel podle bodu 4, popř. podle bodu 5.

8.3.3. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech uvedených v bodu 3.1. se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí: ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí, kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činností, osvojení účinných metod samostatného studia.

8.3.4. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný

projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8.4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

8.4.1. Převahu praktické činnosti mají na základní škole *pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky*.

8.4.2. Při průběžné klasifikaci teoretických poznatků, které jsou součástí předmětů uvedených v bodu 4.1. postupuje učitel podle bodu 3, příp. podle bodu 4.

8.4.3. Při klasifikaci v předmětech uvedených v odst. 1 v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,

osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,

využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,

aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,

kvalita výsledků činností,

organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,

dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,

hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,

obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

8.4.4. *Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:*

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

8.5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

8.5.1. Převahu výchovného zaměření mají: *výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.*

8.5.2. Při průběžné klasifikaci předmětů uvedených v bodu 5.1. se klasifikuje teoretická část podle bodu 4. a praktická podle bodu 5.

8.5.3. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

8.5.4. Při klasifikaci v předmětech uvedených v bodu 5.1. se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí: stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace, poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně,

estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti, v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

8.5.5. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební, branné a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku, brannost a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

8.6. Zásady klasifikace

8.6.1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

8.6.2. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani objektivnímu.

8.6.3. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

8.6.4. Přechází-li žák do jiné školy, zašle ředitel dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

8.7. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

8.7.1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

8.7.2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

8.7.3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

8.7.4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

8.7.5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8.7.6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

8.7.7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8.7.8. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

8.7.9. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

8.7.10. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

8.7.11. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

8.7.12. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

7.7.13. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

8.7.14. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

8.7.15. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

8.7.16. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

8.7.17. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,

účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

8.7.18. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

8.8. Klasifikace chování

8.8.1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období).

8.8.2. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

8.8. 3. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

8.9. Výchovná opatření

8.9.1. Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a kázeňská opatření.

8.9.2. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy. Písemná pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do žákovské knížky, na zvláštním formuláři školy, výjimečně v doložce na vysvědčení. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do třídních výkazů.

8.9.3. Kázeňské opatření se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření: napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy. Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku; udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání v pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy.

8.9.4. Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka. Opatření se zaznamenává do katalogového listu žáka, nezaznamenává se na vysvědčení.

8.9.5. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

8.10. Klasifikace a hodnocení žáků s vývojovými poruchami

8.10.1. U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

8.10.2. Dětem a žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.

8.10.3. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

8.10.4. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

8.10.5. Klasifikace byla provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,

8.10.6. Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Dítě lze hodnotit dítě slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce o jeden stupeň, tak i o několik stupňů. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči.

8.10.7. Ředitel školy může povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícími(i) a rodiči dítěte; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.

8.10.8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

8.10.9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Obsah

II. ČÁST	1
Kurikulum školy:.....	5
1. Charakteristika školy.....	6
1.2 Poloha školy	7
1.3 Prostorové vybavení školy	7
1.4 Materiální a technické vybavení školy	7
1.5 Charakteristika žáků	7
1.6 Charakteristika pedagogického sboru	8
1.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
1.9 Distanční výuka	8
2. Charakteristika vzdělávání v ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s.....	9
2.1 Zaměření školy.....	9
2.2 Zaměření školního vzdělávacího programu	9
2.3 Hodnoty pro život.....	10
2.4 Výchovné a vzdělávací strategie	11
Kompetence k učení	11
Kompetence k řešení problémů.....	12
Kompetence komunikativní	12
Kompetence sociální a personální.....	12
Kompetence občanské.....	13
Kompetence pracovní.....	13
3. Zásady a cíle vzdělávání	14
3.1 §2(1) Vzdělávání je založeno na zásadách.....	14
3.2 §2(2) Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména	14
3.3 §2(3) Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou.	15
4. Charakteristika ŠVP – ZV „Škola jako celoživotní dílna“	18
4.1. Hlavní a dílčí cíle	18
4.2. Realizace cílů základního vzdělávání žáků	18
5. Minimální výstupy pro žáky	24
5.1.Jazyk a jazyková komunikace	24
5.1.1. Český jazyk a literatura	24
Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	41
5.1.2. Řečová výchova	43
5.1.4. Anglický jazyk	44
5.2. Matematika.....	54
5.3. Informační a komunikační technologie.....	68

5.4. Člověk a jeho svět	75
5.4.1. Prvouka.....	75
5.4.2. Přírodověda	81
5.4.3. Vlastivěda.....	85
5.5. Člověk a společnost.....	89
5.5.1. Dějepis.....	89
5.5.2. Výchova k občanství	95
5.6 Člověk a příroda	103
5.6.1. Fyzika	103
5.6.2. Chemie	106
5.6.3. Přírodopis	109
5.6.4. Zeměpis	115
5.7. Umění a kultura.....	121
5.7.1. Hudební výchova.....	121
5.7.2. Výtvarná výchova	128
5.8. Člověk a zdraví.....	141
5.8.1. Výchova ke zdraví.....	141
4.8.2. Tělesná výchova	143
Čj	151
5.9. Člověk a svět práce	152
5.9.1. Pracovní činnosti	152
6. RVP - Průřezová témata	156
7. Časový rozvrh vyučovacích hodin a přestávek	161
8. Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy	161